

Osobitná správa

Európska štatistika

Potenciál na ďalšie zlepšenie kvality

EURÓPSKY
DVOR
AUDÍTOROV

Obsah

	Body
Zhrnutie	I – X
Úvod	01 – 11
V znalostiach je sila: úloha oficiálnej štatistiky	01 – 03
Právny rámec pre tvorbu európskej štatistiky	04 – 07
Riadenie Európskeho štatistického systému	08 – 11
Rozsah auditu a auditorský prístup	12 – 20
Pripomienky	21 – 89
Stratégia a programy splnili očakávania, ale nebolo dostatočné zameranie na inováciu a neboli splnené všetky potreby používateľov	21 – 34
Strategické plány a programy do veľkej miery splnili očakávania inštitúcií, ale pokrok sa nemeral dostatočne	22 – 23
Dostatočne sa neplnia potreby používateľov a stále chýbajú údaje	24 – 29
Financovanie štatistiky EÚ nie je primerane financované a dostatočne neuprednostňuje inovatívne projekty	30 – 34
Eurostat poskytuje národným štatistickým systémom primeranú podporu, ale nedostatky v hodnotení a šírení informácií pretrvávajú	35 – 69
Eurostat poskytuje národným štatistickým systémom primeranú podporu	38 – 39
Podávanie správ členských štátov o kvalite nie je v plnej miere harmonizované a zdokumentované	40 – 43
Hodnotenie kvality Eurostatom v plnej miere nezabezpečovalo spoľahlivosť údajov	44 – 56
Pri podávaní správ Parlamentu a Rade chýbajú harmonizované informácie a monitorovacie ukazovatele	57 – 58
Postupy šírenia nie sú dostatočne harmonizované	59 – 63
Prístup pred zverejnením by mohol negatívne ovplyvniť rovnosť a umožniť únik informácií	64 – 69

Potenciál partnerských preskúmaní na dosiahnutie zlepšení nebol plne využitý 70 – 89

Komisia dosiahla primeraný pokrok pri väčšine odporúčaní z partnerských preskúmaní 71 – 75

Spôsob, akým Eurostat posudzuje vykonávanie opatrení na zlepšenie z partnerských preskúmaní členskými štátmi, je do veľkej miery založený na vzájomnej dôvere štatistických úradov 76 – 82

Návrh partnerských preskúmaní sa v priebehu času zlepšil, ale pretrvávajú závažné nedostatky 83 – 89

Záver a odporúčania 90 – 103

Prílohy

Príloha I – Oficiálna štatistika v kontexte krízy spôsobenej pandémiou COVID-19

Príloha II – Vybrané štatistické činnosti

Príloha III – Príklady medzinárodných štatistických usmernení, odporúčaní a najlepších postupov

Príloha IV – Zoznam projektov vybraných na audit

Príloha V – Hľadanie alternatív pre včasnejšie údaje o úmrtiach na COVID-19

Príloha VI – Odporúčania ESGAB, 2014 a 2021

Príloha VII – Zhrnutia opatrení národných štatistických úradov na zlepšenie – stav k 31. decembru 2019

Príloha VIII – Pokrytie národných štatistických systémov v treťom kole partnerských preskúmaní

Skratky

Glosár

Odpovede Komisie

Harmonogram

Auditorský tím

Zhrnutie

I Oficiálna štatistika je verejným statkom, ktorého cieľom je opísať hospodárske, demografické, sociálne a environmentálne javy. Má zásadný význam ako opora pre politikov, popredných predstaviteľov podnikov, ale aj jednotlivcov a domácností pri rozhodovaní založenom na dôkazoch. EÚ potrebuje štatistiky vo všetkých oblastiach – od navrhovania, implementácie, monitorovania a hodnotenia politík EÚ až po výber a prideľovanie finančných prostriedkov EÚ – a mimoriadne dôležitá je ich vysoká kvalita. Dosahuje sa pomocou týchto kritérií: relevantnosť, presnosť, porovnateľnosť a koherentnosť, včasnosť a časová presnosť a prístupnosť a zrozumiteľnosť.

II V roku 2012 sme uverejnili osobitnú správu o kvalite európskej štatistiky. V nadväznosti na ňu sme v roku 2016 zistili, že niektoré z dohodnutých zlepšení sa v plnej miere nevykonali. Keďže odvtedy došlo k novému vývoju v oblasti európskej štatistiky, rozhodli sme sa vykonať nový audit na tú istú tému. Cieľom je, aby naše zistenia a odporúčania prispeli k účinnosti procesov riadenia kvality Eurostatu, a tak pomohli zlepšiť spoľahlivosť európskej štatistiky.

III V rámci tohto auditu sme posudzovali, či Komisia účinne poskytuje európske štatistiky vysokej kvality. V úsilí odpovedať na túto otázku sme preskúmali, či má Komisia ucelenú stratégiu a účinné programy (489 mil. EUR pridelených v období 2013 – 2020) v oblasti tvorby štatistík. Posúdili sme aj to, či Eurostat poskytuje primeranú podporu, zaviedol spoľahlivé hodnotenie kvality údajov a zabezpečuje, aby mali všetci používatelia prístup na transparentnom a rovnakom základe. Na to sme vybrali štatistické činnosti v troch tematických oblastiach (práca, podniky a zdravie) a skontrolovali sme, či sa pri zbieraní údajov v období 2017 – 2020 prostredníctvom hodnotiacich činností Eurostatu zabezpečovala kvalita. Napokon sme preskúmali, či sa plne využil potenciál partnerských preskúmaní na zabezpečenie kvality európskych štatistík.

IV Naším celkovým záverom je, že Komisia vo všeobecnosti poskytuje tvorcom politík, podnikom a občanom dostatočne kvalitnú štatistiku. Stále je však potrebné vyriešiť niekoľko nedostatkov.

V Štatistické stratégie Eurostatu odrážajú priority stanovené v po sebe nasledujúcich programoch, ale nemerali, aký pokrok sa dosiahol. Európsky poradný výbor pre štatistiku, hlavný orgán zastupujúci používateľov, účinne nezastupuje všetkých používateľov, napríklad kolektívne názory akademickej a výskumnej komunity. Okrem toho sa v plnej miere neplnia potreby používateľov, pretože v kontrolovaných oblastiach chýbajú údaje.

VI Napriek zvýšenému financovaniu prostredníctvom európskeho štatistického programu tvorba pravidelných európskych štatistík naďalej sčasti závisí od financovania inými útvarmi Komisie. Niekoľko z 13 analyzovaných projektov financovaných z prostriedkov EÚ neposkytovalo pridanú hodnotu prostredníctvom inovačného zamerania, ale jednoducho sa financovali povinné činnosti.

VII Podpora Eurostatu pre členské štáty je zväčša primeraná. Právomoci Eurostatu v oblasti overovania sú ale v skúmaných oblastiach obmedzené. Zistili sme tiež, že správy o kvalite zasielané členskými štátmi nie sú harmonizované medzi štatistickými procesmi a v rámci nich a nie sú rovnako podrobné. Eurostat navyše nevykonáva hĺbkové hodnotenie všetkých aspektov kvality, napríklad porovnateľnosti a koherentnosti. Na zdravotné a podnikové štatistiky má vplyv aj včasnosť, pretože niektoré súbory údajov možno predložiť až do 24 mesiacov po skončení referenčného roka.

VIII Eurostat vytvoril kalendár zverejňovania, v ktorom chýbajú niektoré podrobnosti. Nemá všeobecnú politiku v oblasti revízie, na svojom webovom sídle plne neopisuje pravidlá, ktorými sa riadi prístup pred zverejnením, ani nezverejňuje podrobný zoznam používateľov s privilegovaným prístupom.

IX Hoci sa zlepšila koncepcia postupu partnerského preskúmania Európskeho štatistického systému, jeho frekvencia a pokrytie národných štatistických systémov stále nie sú vhodné na zabezpečenie nepretržitého zlepšovania kvality. Okrem toho Komisia a členské štáty len čiastočne vyriešili kľúčové odporúčania z partnerského preskúmania za roky 2013 – 2015 v oblasti zvyšovania nezávislosti a nestrannosti.

X Na základe nášho auditu odporúčame Komisii:

- o lepšie plniť potreby používateľov tým, že zabezpečí väčšiu inkluzívnosť európskeho štatistického systému,
- o zamerať sa na posilnenie finančnej nezávislosti európskeho štatistického programu a uprednostniť inovačné projekty,
- o zlepšiť správy členských štátov o kvalite a hodnotenia kvality európskej štatistiky,
- o zvážiť súčasnú prax poskytovania štatistík pred ich zverejnením,
- o posúdiť možnosť posilnenia mandátu Európskeho poradného grémia pre riadenie v oblasti štatistiky.

Úvod

V znalostiach je sila: úloha oficiálnej štatistiky

01 Oficiálna štatistika je „nevyhnutným prvkom informačného systému v demokratickej spoločnosti a slúži vláde, hospodárstvu a verejnosti poskytovaním údajov o hospodárskej, demografickej, sociálnej a environmentálnej situácii“¹. Ako verejný statok ju rozvíjajú, tvoria a šíria národné štatistické orgány a medzinárodné organizácie. Oficiálne európske štatistiky sa týkajú samotnej EÚ, jej členských štátov a regiónov a krajín Európskeho združenia voľného obchodu (EZVO).

02 Európske štatistiky vysokej kvality sú dôležité, aby tvorcom politík pomáhali navrhnúť a monitorovať hospodárske, demografické, sociálne a environmentálne politiky smerujúce k rastu a udržateľnému rozvoju. Sú zásadné aj pre výber a prideľovanie finančných prostriedkov EÚ a mimoriadne dôležité pre podniky, výskumných pracovníkov a širšiu verejnosť. Pandémia ochorenia COVID-19 ukázala, že naliehavo potrebujeme údaje v takmer reálnom čase dodané rýchlymi, flexibilnými a koordinovanejšími štatistickými systémami (pozri [prílohu I](#)).

03 Kvalita je viacrozmerná koncepcia, ale jednoducho sa vymedzuje ako „vhodnosť na používanie“ a „vhodnosť na daný účel“. V súvislosti s európskou štatistikou sa kvalita dosahuje pomocou týchto kritérií: relevantnosť, presnosť, porovnateľnosť a koherentnosť, včasnosť a časová presnosť a prístupnosť a zrozumiteľnosť (pozri [tabuľku 1](#)). Tieto rozmery sú vzájomne prepojené a medzi niektorými z nich sa dochádza ku kompromisom.

¹ Hospodárska a sociálna rada OSN, [rezolúcia prijatá Hospodárskou a sociálnou radou 24. júla 2013: 2013/21 – Základné zásady oficiálnej štatistiky](#), 2013.

Tabuľka 1 – Kritériá kvality

Kritériá kvality	Opis
Relevantnosť	Stupeň, do ktorého štatistika spĺňa súčasné a možné potreby používateľov.
Presnosť	Blížkosť odhadov k neznámym skutočným hodnotám.
Porovnateľnosť	Miera vplyvu rozdielnosti v aplikovaných štatistických pojmoch a nástrojoch a postupoch merania, ak sa porovnávajú štatistiky medzi geografickými oblasťami alebo odvetviami alebo ak sa porovnávajú v priebehu času.
Koherentnosť	Vhodnosť údajov na spoľahlivé vzájomné kombinovanie rôznymi spôsobmi a na rôzne účely.
Včasnosť	Obdobie medzi dostupnosťou informácií a udalosťou alebo javom, ktorý opisujú.
Časová presnosť	Oneskorenie medzi dátumom uverejnenia údajov a cieľovým dátumom (dátumom, do ktorého mali byť údaje dodané).
Prístupnosť a zrozumiteľnosť	Podmienky a postupy, v rámci ktorých môžu užívatelia údaje získať, používať a vykladať.

Zdroj: EDA na základe článku 12 nariadenia (ES) č. 223/2009.

Právny rámec pre tvorbu európskej štatistiky

04 Právny rámec EÚ sa vyvíjal v priebehu času, do veľkej miery v reakcii na potreby inštitúcií EÚ. V Zmluve o fungovaní EÚ² sa uvádza, že tvorba štatistík „je v súlade s požiadavkami nestrannosti, spoľahlivosti, objektivity, vedeckej nezávislosti, hospodárnosti a štatistického utajenia dôverných dát; hospodárskym prevádzkovateľom pritom nemajú spôsobiť nadmerné bremeno“.

05 V nariadení o európskej štatistike³ sa stanovuje európsky štatistický systém (EŠS) ako partnerstvo medzi Eurostatom (generálne riaditeľstvo Komisie a štatistický úrad EÚ) a národnými štatistickými úradmi a inými vnútroštátnymi orgánmi zodpovednými za rozvoj, tvorbu a šírenie európskej štatistiky v jednotlivých členských štátoch. Súčasťou tohto partnerstva sú aj štatistické orgány krajín EZVO.

² Článok 338 ZFEÚ.

³ Nariadenie (ES) č. 223/2009 z 11. marca 2009 (Ú. v. EÚ L 87, 31.3.2009), naposledy zmenené nariadením (EÚ) 2015/759.

06 V nariadení sa ďalej vymedzuje, ako by mal byť EŠS organizovaný, uvádzajú sa hlavné povinnosti jeho partnerov a poskytuje sa rámec pre rozvoj, tvorbu a šírenie európskej štatistiky na základe základných štatistických zásad. Poskytuje aj právny základ pre prípravu európskych štatistických programov (ďalej len „programy“), ktorými sa vymedzujú hlavné oblasti a ciele rozvoja, tvorby a šírenia európskej štatistiky na obdobie zodpovedajúce viacročnému finančnému rámcu. Z celkovej sumy 489 mil. EUR sa v rámci predchádzajúceho programu (2013 – 2020) poskytlo 193 mil. EUR vo forme grantov krajinám EŠS (a ďalších 181 mil. EUR poskytli iné generálne riaditeľstvá (GR) ako subdelegované úvery). Súčasný program (2021 – 2027) má plánované výdavky 552 mil. EUR⁴ vrátane 74 mil. EUR vo forme viazaných rozpočtových prostriedkov na rok 2021⁵. Komisia v súčasnosti zvažuje revíziu nariadenia so zameraním na nové zdroje údajov, technológie a poznatky, zdieľanie údajov a štatistické odpovede v prípade krízy.

07 Štatistické zásady stanovené v nariadení sa ďalej rozpracúvajú v Kódexe postupov pre európsku štatistiku (ďalej len „kódex postupov“), účelom ktorého je zabezpečiť dôveru verejnosti k európskym štatistikám⁶. Kódex postupov bol naposledy revidovaný v roku 2017 (pozri *ilustráciu 1*).

⁴ Článok 4 ods. 2 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/690 z 28. apríla 2021.

⁵ Článok 03 02 05 „Vytváranie a šírenie vysokokvalitných štatistík o Európe“ schváleného rozpočtu na rok 2021, dostupné na <http://data.europa.eu/eli/budget/2021/1/oj>.

⁶ Článok 11 nariadenia (ES) č. 223/2009.

Ilustrácia 1 – Kódex postupov pre európsku štatistiku

KÓDEX EURÓPSKEHO ŠTATISTICKÉHO SYSTÉMU

KTO?

Inštitucionálne prostredie

1. Odborná nezávislosť
- 1a. Koordinácia a spolupráca
2. Oprávnenie na zber údajov a prístup k údajom
3. Primeranosť zdrojov
4. Závazok ku kvalite
5. Štatistická dôverynosť a ochrana údajov
6. Nestrannosť a objektívnosť

AKO?

Štatistické procesy

7. Správna metodika
8. Vhodné štatistické postupy
9. Zamedzovanie nadmernej záťaži respondentov
10. Efektívnosť vynaložených nákladov

ČO?

Štatistické výstupy/produkty

11. Relevantnosť
12. Presnosť a spoľahlivosť
13. Včasnosť a časová presnosť
14. Koherentnosť a porovnateľnosť
15. Prístupnosť a zrozumiteľnosť

Zdroj: EDA na základe Kódexu postupov pre európsku štatistiku z roku 2017.

Riadenie Európskeho štatistického systému

08 Zodpovednosť za zber potrebných údajov na zostavovanie európskej štatistiky na verejné použitie (EÚ a členskými štátmi) prináleží dvom štatistickým systémom so samostatnými právnymi rámcami a s odlišnými štruktúrami riadenia. Ide o Európsky štatistický systém (ESS)⁷ a Európsky systém centrálnych bánk (ESCB)⁸.

09 EŠS usmerňuje Výbor pre Európsky štatistický systém, ktorému predsedá Eurostat a je zložený zo zástupcov národných štatistických úradov členských štátov. Výbor poskytuje EŠS odborné vedenie pri rozvoji, tvorbe a šírení štatistík. Zodpovedá aj za Kódex postupov pre európsku štatistiku.

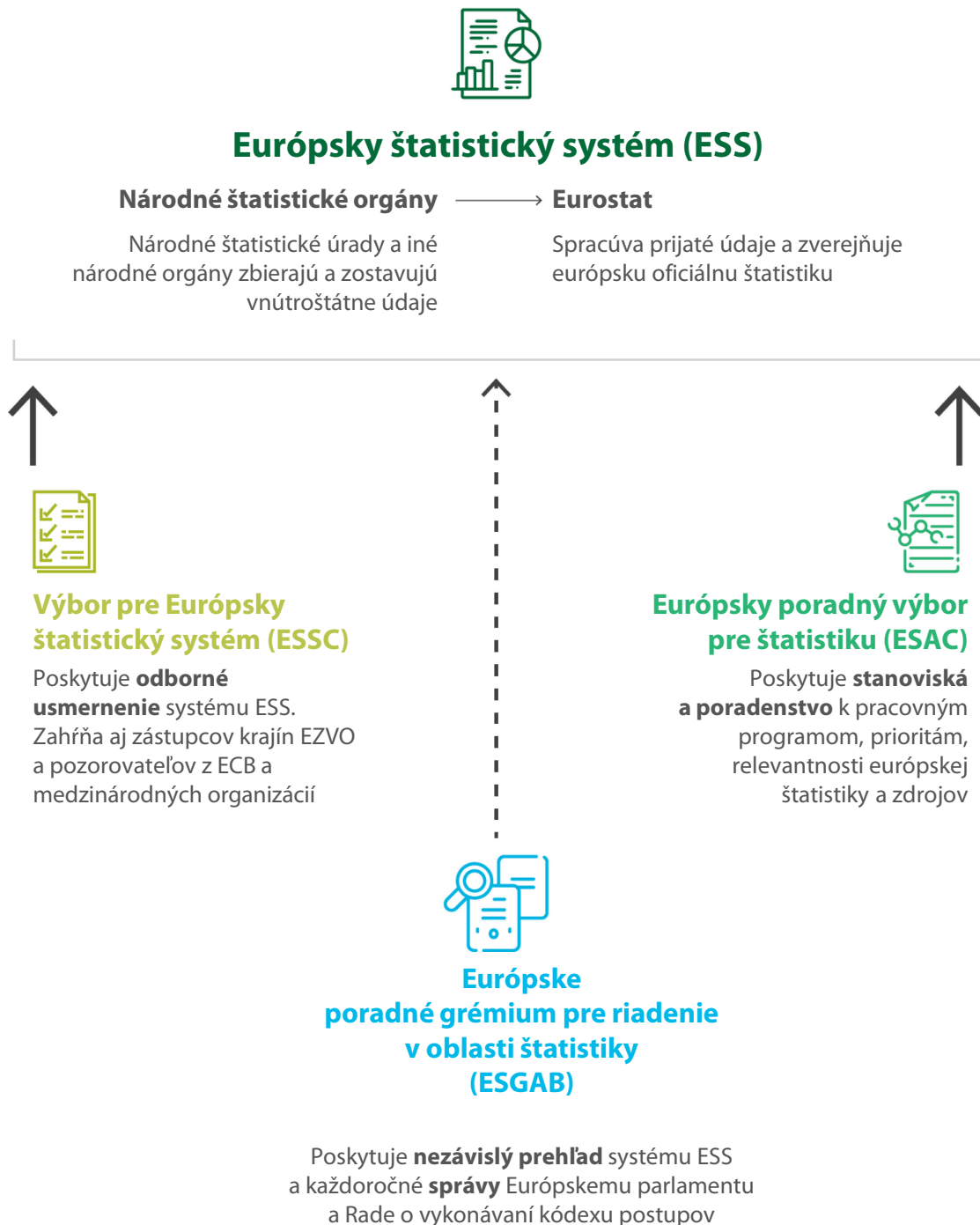
10 Eurostat pôsobí ako štatistický úrad EÚ. Má za úlohu viesť úsilie o zosúladienie štatistiky v úzkej spolupráci s národnými štatistickými úradmi. Jeho základnou funkciou je spracúvať a zverejňovať porovnateľné štatistické informácie na európskej úrovni prostredníctvom hodnotenia kvality údajov predložených členskými štátmi.

⁷ Ako sa opisuje v článku 4 nariadenia č. 223/2009.

⁸ Štatistická funkcia ESCB je založená na článku 5 Štatútu ESCB a ECB.

11 EŠS pomáha Európsky poradný výbor pre štatistiku⁹ (ďalej len „poradný výbor“) a na jeho činnosť v súvislosti s vykonávaním Kódexu postupov pre európsku štatistiku dohliada Európske poradné grémium pre riadenie v oblasti štatistiky (ESGAB)¹⁰, subjekt nezávislých odborníkov na štatistiku (pozri *ilustráciu 2*).

Ilustrácia 2 – Štruktúra riadenia EŠS

Zdroj: EDA.

⁹ Stanovené rozhodnutím Európskeho parlamentu a Rady č. 234/2008/ES.

¹⁰ Stanovené rozhodnutím Európskeho parlamentu a Rady č. 235/2008/ES.

Rozsah auditu a audítorský prístup

12 Celkovým cieľom tohto auditu bolo posúdiť, či Komisia účinne poskytuje európske štatistiky vysokej kvality. V tomto dokumente odkazujeme na Eurostat, keď informujeme o oblastiach, za ktoré má ako štatistický úrad EÚ výlučnú zodpovednosť.

13 Na zodpovedanie audítorskej otázky sme posúdili, či:

- o má Komisia ucelenú stratégiu a účinné programy na tvorbu štatistík vysokej kvality,
- o Eurostat poskytuje primeranú podporu, zaviedol spoľahlivé hodnotenie kvality údajov a zabezpečuje, aby mali všetci používatelia prístup na transparentnom a rovnakom základe,
- o sa plne využívajú partnerské preskúmania na zabezpečenie a ďalšie zlepšenie kvality štatistík.

14 V roku 2012 sme uverejnili osobitnú správu o kvalite európskej štatistiky¹¹. V nadväznosti na ňu sme v roku 2016 zistili, že niektoré z odporúčaní sa ešte v plnej miere nevykonali. Z tohto dôvodu a vzhľadom na nový vývoj v oblasti európskej štatistiky sme sa rozhodli vykonať nový audit na tú istú tému. Preskúmali sme teda pokrok dosiahnutý od januára 2013 do decembra 2021. Cieľom je, aby naše zistenia a odporúčania prispeli k účinnosti procesov riadenia kvality Eurostatu, a tak pomohli zlepšiť kvalitu európskych štatistík.

15 Vybrali sme tri tematické oblasti (práca, podniky a zdravie) a skontrolovali sme, či sa pri zbieraní údajov v období 2017 – 2020 prostredníctvom hodnotiacich činností Eurostatu zabezpečovala štatistika vysokej kvality v súlade s kritériami kvality stanovenými v nariadení č. 223/2009. Svoju analýzu sme zamerali na tieto štatistické činnosti (pozri [prílohu II](#)):

- o výberové zisťovanie pracovných síl EÚ (ZPS),
- o štrukturálna podniková štatistika,

¹¹ Osobitná správa EDA 12/2012: Zlepšili Komisia a Eurostat proces tvorby spoľahlivej a hodnovernej európskej štatistiky?.

- o oblasť zdravia pozostávajúca zo štatistík výdavkov na zdravotnú starostlivosť, iných štatistík zdravotnej starostlivosti (okrem výdavkov) a štatistík príčin úmrtí.

16 Preskúmali sme všetky rozmery kvality (pozri bod **03**) v členských štátoch zaradených do vzorky (Chorvátsko, Taliansko, Cyprus, Litva a Fínsko). Pokiaľ ide o včasnosť, časovú presnosť a úplnosť, vďaka ľahko dostupnej dokumentácii sme zahrnuli všetky členské štáty EÚ. Vzorku sme vybrali pomocou šiestich kritérií zabezpečujúcich relevantnosť, významnosť, široké geografické pokrytie a dobrú kombináciu rôznych štatistických systémov, t. j. založených na prieskumoch alebo administratívnych údajoch.

17 Naš audit zahŕňal aj príspevky ďalších útvarov Komisie (GR pre zamestnanosť, sociálne veci a začlenenie (EMPL), GR pre vnútorný trh, priemysel, podnikanie a MSP (GROW), GR pre zdravie a bezpečnosť potravín (SANTE)] a ESGAB a poradného výboru k tvorbe európskych štatistík. Neskúmali sme kvalitu údajov zasielaných členskými štátmi, európske štatistiky vypracované ESCB ani využívanie nových zdrojov údajov.

18 Našu prácu sme založili na kritériách z rôznych zdrojov, napríklad dohodnutých zásadách oficiálnej štatistiky, príslušných vykonávacích usmerneniach a medzinárodných najlepších postupoch (pozri **prílohu III**).

19 Okrem preskúmania údajov a štatistík sme sa pozreli na príslušné právne predpisy, medzinárodné usmernenia a odporúčania a dokumenty, ktoré poskytla Komisia a vybrané členské štáty – vrátane ich odpovedí na podrobné dotazníky týkajúce sa celého rozsahu auditu. Preskúmali sme vzorku 13 grantov relevantných pre tri tematické oblasti (pozri **prílohu IV**), ktoré riadi Eurostat v rámci programu na roky 2013 – 2020. Tieto granty sa týkajú projektov, ktoré realizujú vnútroštátne štatistické úrady alebo iné vnútroštátne orgány v našich piatich členských štátoch.

20 Uskutočnili sme rozhovory so zamestnancami Komisie, Európskeho centra pre prevenciu a kontrolu chorôb, národných štatistických úradov a iných vnútroštátnych orgánov v piatich členských štátoch a troch medzinárodných organizácií (MOP, OECD a WHO). Ako pozorovatelia sme sa tiež zúčastnili na zasadnutiach Výboru pre EŠS a uskutočnili sme rozhovory so súčasnými a bývalými členmi riadiacich orgánov EŠS (ESGAB a poradného výboru), so zástupcami Štatistického úradu EZVO, Federácie európskych národných štatistických spoločností, Kráľovskej štatistickej spoločnosti a s odborníkmi na pracovnú, podnikovú a zdravotnú štatistiku. Z dôvodu pandémie COVID-19 sa všetky rozhovory uskutočnili len formou videokonferencie.

Pripomienky

Stratégia a programy splnili očakávania, ale nebolo dostatočné zameranie na inováciu a neboli splnené všetky potreby používateľov

21 Komisia vykonáva svoje strategické priority hlavne prostredníctvom po sebe nasledujúcich programov, ktoré by mali byť navrhnuté tak, aby reagovali na potreby používateľov európskej štatistiky a v prípade potreby sa v nich zohľadňovali všetky neočakávané zmeny (pozri [ilustráciu 3](#)). V nasledujúcich oddieloch skúmame, či:

- a) sú štatistické programy Komisie a strategické plány Eurostatu dobre navrhnuté, ucelené a účinne monitorované;
- b) programy spĺňajú potreby používateľov;
- c) programy poskytujú hodnotu za peniaze prostredníctvom grantov pre národné štatistické systémy.

Ilustrácia 3 – Viacročné finančné plánovanie, programy a stratégie Eurostatu

Zdroj: EDA.

Strategické plány a programy do veľkej miery splnili očakávania inštitúcií, ale pokrok sa nemeral dostatočne

22 Preskúmali sme program na roky 2013 – 2020 a strategické plány Eurostatu na roky 2016 – 2020 a 2020 – 2024, ročné štatistické pracovné programy od roku 2013 a dokumentáciu o monitorovaní a hodnotení programov. Preskúmali sme aj súčasný program v rámci Programu pre jednotný trh EÚ na roky 2021 – 2027, mechanizmus používaný na stanovovanie priorít v období 2013 – 2020 a podstatu rokovaní v rámci EŠS v priebehu roka 2019 o úprave týchto priorít na obdobie 2021 – 2027.

23 Zistili sme, že program na roky 2013 – 2020 bol do veľkej miery navrhnutý tak, aby spĺňal očakávania a potreby inštitucionálnych používateľov európskej štatistiky, a jeho súčasťou bol monitorovací rámec. Komisia však neskôr usúdila, že niektoré KPI, ktoré sa pôvodne používali na meranie účinnosti programu, nesúviseli s cieľmi programu a nedal sa nimi preukázať vplyv financovania z prostriedkov EÚ. Tieto KPI sa nahradili inými (pozri [ilustráciu 4](#)). Toto nahradenie a zmena metodiky v prieskume spokojnosti užívateľov neumožnila merať pokrok dosiahnutý za celé osemročné obdobie.

Ilustrácia 4 – Vývoj kľúčových ukazovateľov výkonnosti Eurostatu pre program na roky 2013 – 2020

KPI	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Počet extrakcií údajov vonkajšími používateľmi z verejných databáz Eurostatu (EuroBase a Comext) prostredníctvom webového sídla Eurostatu	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
Štatistické pokrytie (merané ako počet ukazovateľov, podukazovateľov a všetkých ich členení)					✓	✓	✓
Vplyv Eurostatu na internete: a) počet zmienok b) percentuálny podiel záporných stanovísk					✓	✓	✓
Percentuálny podiel používateľov, ktorí celkovú kvalitu európskej štatistiky hodnotia ako „veľmi dobrú“ alebo „dobrú“	✓	✓	✓	✓			
Včasnosť podsúboru štatistiky poskytnutého Eurostatom meraná ako počet dní medzi posledným dňom referenčného obdobia štatistiky a dňom uverejnenia súvisiacej tlačovej správy					✓	✓	✓
Percentuálny podiel používateľov, ktorí včasnosť európskej štatistiky na svoje účely hodnotia ako „veľmi dobrú“ alebo „dobrú“	✓	✓	✓	✓			
Časová presnosť vzorky štatistiky: priemerný počet dní vopred (kladná) alebo neskôr (záporná), v porovnaní s právnym cieľom: ukazovatele PEEI a zahraničný obchod EÚ	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
Percentuálny podiel používateľov, ktorí porovnateľnosť európskej štatistiky medzi regiónmi a krajinami hodnotia ako „veľmi dobrú“ alebo „dobrú“	✓	✓	✓	✓			
Percentuálny podiel časových radov, ktoré sa vzťahujú na desať alebo viac po sebe nasledujúcich rokov					✓	✓	✓
Dĺžka časových radov vzorky štatistiky: Aktívne rady euro-ukazovateľov	✓	✓	✓	✓			

Zdroj: EDA na základe údajov Komisie.

Dostatočne sa neplnia potreby používateľov a stále chýbajú údaje

24 V záujme zabezpečenia **relevantnosti** sa štatistiky musia v prvom rade zostavovať s ohľadom na používateľov. Tvorba štatistík nie je cieľom sama osebe, ale musí slúžiť osobám, ktoré tieto údaje používajú na zlepšenie politiky a výsledkov. S ohľadom na tento cieľ by mal Eurostat konzultovať so všetkými druhmi používateľov, aby určil potreby, ktorými sa musí zaoberať strategické plánovanie. Ako hlavný subjekt zastupujúci používateľov by poradný výbor mal pomáhať zabezpečovaním, aby sa

v procese plánovania programov zohľadňovali ich požiadavky, a nadväzovaním vzťahov s radami používateľov vnútroštátnych štatistik¹² (pozri [ilustráciu 5](#)).

Ilustrácia 5 – Používatelia európskej štatistiky

Vlády a politickí činitelia
na politiky založené na
spoľahlivých údajoch

Výskumní pracovníci
a vedecká obec na
vykonávanie štatistickej
analýzy na základe
mikroúdajov

Novinári na články, ktoré
odzrkadľujú skutočnosť

Podniky na investovanie
a rozhodnutia založené
na faktoch

Občania na formovanie
svojich názorov na základe
faktov

Zdroj: EDA.

25 Eurostat určuje potreby používateľov rôznymi kanálmi. Napríklad usporadúva každoročné vypočítania na konzultáciu s ostatnými útvarmi Komisie, organizuje dvojročný prieskum spokojnosti používateľov a vykonáva príležitostné menej reprezentatívne konzultácie o konkrétnych produktoch ([európsky štatistický prehľad týkajúci sa obnovy](#)).

26 Poradný výbor uprednostňuje potreby vyplývajúce z politík a iniciatív EÚ. Okrem toho 12 členovia vymenovaní Komisiou v ňom pôsobia ako fyzické osoby a nezastupujú vedecké združenia, univerzity a výskumné inštitúcie, z ktorých pochádzajú¹³. V dôsledku toho nezabezpečujú kolektívne hľadisko. Ďalší kľúčoví používatelia a zainteresované strany, napríklad občianska spoločnosť, mimovládne organizácie zastupujúce zraniteľné a marginalizované skupiny a medzinárodné organizácie sa na ňom nezúčastňujú.

¹² Pozri články 1 a 3 [rozhodnutia č. 234/2008/ES z 11. marca 2008](#).

¹³ Pozri článok 4 [rozhodnutia č. 234/2008/ES z 11. marca 2008](#).

27 Poradný výbor od svojho založenia nedosiahol významný pokrok pri nadväzovaní vzťahov s používateľmi štatistík na vnútroštátnej úrovni. Až v roku 2021 totiž vypracoval prehľad 23 rád používateľov vnútroštátnych štatistík a naplánoval, že s nimi posilní spoluprácu. Okrem toho sme pri svojej práci našli dôkazy, že bola prerušená činnosť talianskej rady používateľov a v Chorvátsku zatiaľ nepôsobí žiadna takáto rada.

28 V rámci nášho auditu sme zistili nedostatky v štatistikách zdravotnej starostlivosti (okrem výdavkov) a chorobnosti. Štatistiky zdravotnej starostlivosti (okrem výdavkov), napríklad štatistiky zdrojov a činností zdravotnej starostlivosti, sú dobrovoľné a súbory údajov stále nie sú úplné, pretože nie všetky členské štáty Eurostatu predkladajú dohodnuté údaje. Prijatie návrhu vykonávacieho nariadenia vymedzujúceho minimálny zoznam požiadaviek je naplánované a zaslanie prvých údajov sa očakáva v roku 2023. Pokiaľ sa niektorým členským štátom neudelí výnimky, očakáva sa, že kvalita (vrátane úplnosti) sa zlepší. Štatistiky chorobnosti sa pripravujú viac ako 10 rokov a stále neboli dokončené.

29 Zistili sme aj ďalší významný nedostatok v súvislosti s vymedzením MSP v EÚ, ktoré Eurostat neuplatňuje správne z dôvodu ťažkostí so získaním všetkých finančných údajov z niektorých členských štátov. Klasifikácia MSP v európskej štatistike je založená len na počte zamestnancov (menej ako 250 osôb), ale nezohľadňujú sa v nej finančné kritériá (ročný obrat a celková súvaha).

Financovanie štatistiky EÚ nie je primerane financované a dostatočne neuprednostňuje inovatívne projekty

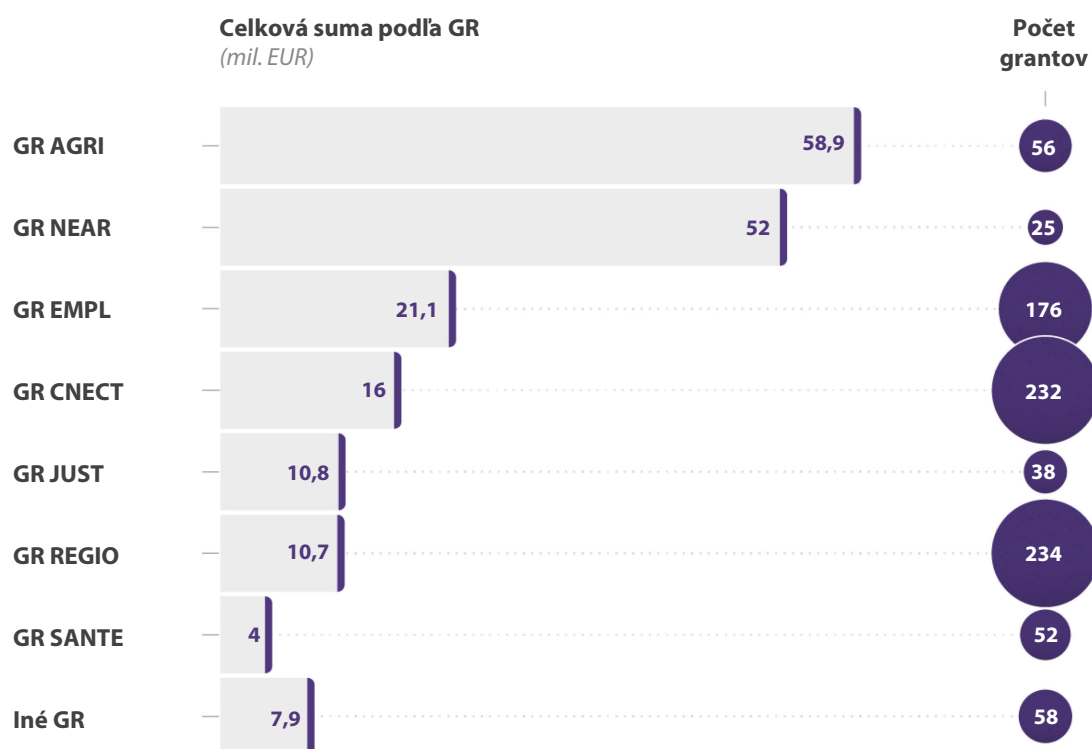
30 Komisia by mala riešiť kľúčové potreby používateľov a dopĺňať vnútroštátne financovanie tým, že národným štatistickým systémom poskytne primerané finančné zdroje, ako sa odporúča v medzinárodných usmerneniach (pozri [prílohu III](#)). Financovanie programov sa prideľuje prostredníctvom ročných pracovných programov, ktoré vypracúva a prijíma Komisia, a zahŕňa financovanie prostredníctvom grantov, obstarávania a iných dohôd. Viacročný finančný rámec na roky 2021 – 2027 zahŕňa 552 mil. EUR na program – približne 78,9 mil. EUR ročne (+29 % v porovnaní s ročným priemerom v období 2013 – 2020). Ročný príspevok EÚ na EŠS predstavuje 2,4 % celkových odhadovaných nákladov na tvorbu oficiálnej štatistiky (približne 3 mld. EUR v roku 2020 podľa prieskumu na posúdenie nákladov vykonaného Eurostatom¹⁴).

¹⁴ Eurostat, *Support for the Final Evaluation of the European Statistical Programme 2013 – 2020*, júl 2021, s. 43.

31 Granty sú najčastejšie používaným a najlepšie etablovaným prostriedkom na podporu rozvoja nových štatistík v reakcii na potreby, ktoré určili inštitucionálni používatelia. Riadia sa dopytom a financuje sa z nich približne 70 % nákladov na projekty rozvoja štatistických činností, napríklad vytvorenie nových modulov prieskumu, osobný zber údajov a telefonické rozhovory.

32 Eurostat tiež spravuje granty financované inými útvarmi Komisie (napr. GR EMPL a GR SANTE) mimo programu (pozri *ilustráciu 6*). Podobne ako v prípade činností financovaných v rámci programu, aj cieľom týchto grantov je podporiť rozvoj štatistík na splnenie osobitných potrieb GR – aj keď niekedy slúžia aj na štatistické činnosti, ktoré už sú povinné. V tejto súvislosti sme v roku 2012 predložili tieto odporúčania: „V snahe dosiahnuť úplné vykonávanie Kódexu postupov pre európsku štatistiku by Komisia mala: e) [...] postupne prestať používať mechanizmus subdelegovania operačných úverov na tvorbu štatistiky“. Zastávame názor, že súčasná úprava, keď je Eurostat finančne závislý od iných GR, nie je v plnom súlade s medzinárodnými odporúčaniami a najlepšími postupmi týkajúcimi sa primeraných zdrojov a nepodporuje nezávislosť inštitúcie.

Ilustrácia 6 – Granty na štatistiku z iných GR spravované Eurostatom, 2013 – 2020

Pozn.: medzi iné GR patrí GR DEVCO, GR EAC, GR HOME a GR MOVE.

Zdroj: EDA na základe údajov Komisie.

33 Zistili sme, že z grantov EÚ sa zväčša hradia potreby inštitúcií, pričom z veľkého počtu sa financujú povinné štatistické činnosti a v niektorých prípadoch sa hradia bežné personálne náklady národných štatistických systémov. Len z niekoľkých grantov sa financujú inovačné projekty (napr. pilotné štúdie o štatistike chorobnosti) so značnou pridanou hodnotou, ktoré by sa na vnútroštátnej úrovni inak nefinancovali.

34 Financované projekty je potrebné posudzovať, aby sa skontrolovalo, či dosiahli svoje ciele a či poskytujú prínosy úmerné k investovaným zdrojom. Hoci sa jednotlivé granty posudzovali, vo všeobecnosti neexistovalo odôvodnenie kvalitatívneho posúdenia výsledkov, čo by mohlo obmedziť rozsah následnej kontroly a znížiť udržateľnosť výsledkov.

Eurostat poskytuje národným štatistickým systémom primeranú podporu, ale nedostatky v hodnotení a šírení informácií pretrvávajú

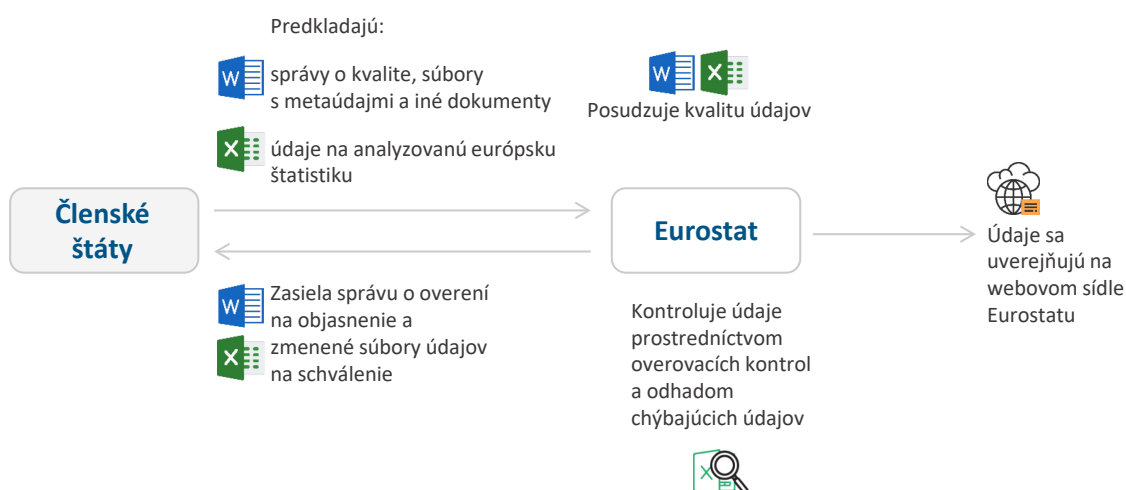
35 Úlohou Eurostatu je rozvíjať, vytvárať a šíriť európske štatistiky¹⁵. Na tento účel poskytuje podporu národným štatistickým úradom, hodnotí kvalitu údajov poskytnutých členskými štátmi podľa stanovených kritérií (pozri bod **03**) a následne ich konsoliduje a zverejňuje. Kritériom kvality „relevantnosť“ sa zaoberajú body **24** až **29** a kritériami „prístupnosť a zrozumiteľnosť“ body **59** až **69**.

36 Eurostat by mal mať účinný systém riadenia kvality s písomnými postupmi hodnotenia kvality pre každú tematickú oblasť¹⁶ (pozri *ilustráciu 7*).

¹⁵ Článok 6 nariadenia (EÚ) č. 223/2009.

¹⁶ Rozhodnutie Komisie 2012/504/EÚ a *Kódex postupov pre európsku štatistiku*.

Ilustrácia 7 – Proces posudzovania kvality: od predloženia údajov po ich uverejnenie

Zdroj: EDA na základe informácií Komisie.

37 V nasledujúcich oddieloch skúmame, či Eurostat:

- poskytuje národným štatistickým úradom primeranú podporu;
- dôkladne hodnotí kvalitu prichádzajúcich údajov;
- pri šírení štatistík zabezpečuje transparentný a rovnaký prístup všetkých používateľov.

Eurostat poskytuje národným štatistickým systémom primeranú podporu

38 Vo svojej úlohe koordinátora zlepšovania kvality európskej štatistiky by Eurostat mal členským štátom poskytovať včasnú a primeranú podporu a rozvíjať siete spolupráce na podporu výmeny poznatkov¹⁷. Z dostupných dokumentov sme zistili, že podpora Eurostatu pre členské štáty je zvyčajne primeraná a včasná. Napríklad začiatok pandémie COVID-19 vytvoril bezprecedentný dopyt vlád, médií a verejnosti ako celku po rýchlej a spoľahlivej štatistike v niekoľkých oblastiach (pozri [prílohu I](#)). Krátko po vypuknutí pandémie Eurostat vydal usmernenia a metodické poznámky k tvorbe súborov údajov ako VZPS.

¹⁷ Článok 6 ods. 3, články 7, 15 a 18 [nariadenia \(EÚ\) č. 223/2009](#), [rozhodnutie Komisie 2012/504/EU](#).

39 Eurostat však nemá písomné interné postupy na poskytovanie podpory, najmä pokiaľ ide o časový rámec. Našli sme príklady zložitých metodických problémov, ktorých riešenie trvá dlho. Napríklad otázka, ako spracúvať údaje o dlhodobej starostlivosti (rozlíšenie medzi sociálnou a zdravotnou starostlivosťou), pretrváva od zavedenia systému zdravotných účtov z roku 2011 v roku 2015¹⁸. Problém má vplyv na úplnosť a porovnateľnosť údajov v tejto oblasti. Na tejto otázke začala vo februári 2022 pracovať osobitná skupina a očakáva sa, že do konca roku 2023 predloží správu.

Podávanie správ členských štátov o kvalite nie je v plnej miere harmonizované a zdokumentované

40 V príručke EŠS sa poskytujú usmernenia pre partnerov EŠS k príprave správ o kvalite tvorcov a používateľov štatistik v súvislosti s celou škálou štatistických procesov a výstupov. Za každý štatistický súbor údajov by sa tieto správy mali harmonizovať medzi štatistickými procesmi a v rámci nich, aby sa zabezpečil súlad s usmerneniami pre sprístupňovanie zásadných informácií o postupoch zberu a overovania údajov používateľom a tvorcom.

41 Preskúmali sme, či boli správy o kvalite predložené členskými štátmi v troch tematických oblastiach nášho auditu v súlade s príručkou EŠS a či zahŕňali informácie, ktoré boli vhodné aj harmonizované na umožnenie riadneho posúdenia a pochopenia príslušných štatistických výstupov.

42 V odvetvových právnych predpisoch sa od členských štátov vyžaduje, aby Eurostatu zasielali správy o kvalite a metaúdaje v intervale najviac päť rokov. Dlhý interval medzi dvoma správami zvyšuje riziko, že sa medzi dvoma súbormi údajov zmení opis zdrojov a metód. Okrem toho jeden z piatich členských štátov v našej vzorke (Chorvátsko) ešte nepredložil očakávanú správu o kvalite údajov o príčinách úmrtí. Neuplatňuje sa právna požiadavka na predloženie správy o kvalite údajov o zdravotnej starostlivosti (okrem výdavkov), od členských štátov sa však očakáva, že predložia súbor metaúdajov, čo nie je v súlade so štruktúrou správ o kvalite.

43 Vyskytujú sa rozdiely v podávaní správ medzi štatistickými činnosťami a dokonca aj v rámci nich. Medzi členskými štátmi v našej vzorke sa líši úroveň podrobnosti. Niektoré neposkytujú dostatočné informácie na správne pochopenie a zhodnotenie kvality údajov. Okrem toho, s výnimkou príčin úmrtia, štruktúra správ o kvalite nie je

¹⁸ Nariadenie Komisie (EÚ) 2015/359, ktorým sa vykonáva nariadenie (ES) č. 1338/2008.

v súlade s usmerneniami. Tieto nesúlady vedú k neúplným informáciám, ktoré môžu byť pre používateľov mätúce.

Hodnotenie kvality Eurostatom v plnej miere nezabezpečovalo spoľahlivosť údajov

44 Eurostat má zo zákona právomoc vykonávať v členských štátoch overovanie na mieste v štatistických oblastiach ako postup pri nadmernom deficite a hrubý národný dôchodok. V troch oblastiach zahrnutých do nášho auditu podobné právomoci nemá. Vzhľadom na to, že príspevky EÚ prostredníctvom niekoľkých nástrojov financovania, ako je nový Mechanizmus na podporu obnovy a odolnosti, sa vypočítavajú na základe európskych štatistík, pri ktorých nemá Eurostat žiadne právomoci na overovanie údajov (napr. práca a obyvateľstvo), a preto nemôže zabezpečiť spoľahlivosť, hrozí, že akékoľvek pridelenie finančných prostriedkov EÚ na základe takýchto údajov môže byť nepresné.

45 Eurostat vyvinul písomné postupy na validáciu údajov v každej z tematických oblastí, ktoré sme skúmali. Tieto postupy ale nezahŕňajú hĺbkovejšie overovanie kvality údajov v členských štátoch, napríklad na mieste.

46 Eurostat tiež vytvoril návody na použitie a usmernenia k monitorovaniu súladu s právnymi predpismi EÚ v oblasti štatistiky. V týchto usmerneniach chýba časový rámec pre jeho vlastné kroky, pokiaľ zistí, že členský štát nedodrжал lehoty stanovené v pravidlách.

47 Eurostat využíva rôzne nástroje IT na vykonávanie validačných kontrol (v záležitostiach ako logika, hodnovernosť, konzistentnosť, miera revízie a ročné miery zmeny). Niektoré z týchto kontrol sú zabudované do súborov zahŕňajúcich dotazník, ktorý členský štát musí vyplniť, aby mohol odhaliť a opraviť prípadné chyby pred odoslaním. Po validácii sa členským štátom odošle validačná správa na schválenie. Až potom sa ich údaje môžu rozsiahlejšie šíriť.

48 Eurostat, OECD a WHO zbierajú a navzájom si rozdeľujú validáciu údajov o výdavkoch na zdravotnú starostlivosť a o iných oblastiach zdravotnej starostlivosti (okrem výdavkov) a uplatňujú kontroly rovnakým spôsobom. Validácia údajov o výberovom zisťovaní pracovných síl, príčinách úmrtia a výdavkoch na zdravotnú starostlivosť je vo všetkých členských štátoch podobná. Záverečné posúdenia kvality pre každý členský štát však nie sú štruktúrované a nedokumentujú ani nenavrhujú sa v nich riešenia všetkých zistených problémov. V ostatných tematických oblastiach

[štatistika zdravotnej starostlivosti (okrem výdavkov) a štrukturálna podniková štatistika] nám boli poskytnuté súbory údajov, ale nie záverečné posúdenia kvality. Zistili sme, že Eurostat vie o problémoch s kvalitou údajov vyplývajúcich z jeho validačných činností alebo informácií poskytnutých členskými štátmi. Niektoré problémy s kvalitou údajov sa riešia dlho (pozri napríklad analýzu týkajúcu sa údajov o dlhodobej starostlivosti v bode 39).

49 V období, na ktoré sa vzťahuje náš audit, sme odhalili nedostatky, pokiaľ ide o **presnosť** údajov v troch kontrolovaných oblastiach (pozri **rámček 1**).

Rámček 1

Príklady nedostatkov v oblasti presnosti

Výberové zisťovanie pracovných síl

- o V troch členských štátoch, kde je VZPS dobrovoľné, bola vysoká miera chýbajúcej odozvy. V roku 2018 to vo Fínsku bolo 34,5 %, v Litve 21,6 % a v Chorvátsku 42,4 %. V druhom štvrtroku 2020 miera chýbajúcej odozvy vo *všetkých* členských štátoch dosiahla vrchol na úrovni 34,6 % z dôvodu pandémie.
- o V článku 3 ods. 1 a 2 **nariadenia (ES) č. 577/98** sa požaduje, aby sa v analýze reprezentatívnosti používala „relatívna štandardná chyba“. Eurostat ju však nevypočítava ani vo svojej analýze nepoužíva relatívne štandardné chyby predložené členskými štátmi.

Štrukturálna podniková štatistika

- o Nenašli sme dôkazy, že by Eurostat posudzoval miery odozvy alebo intervaly spoľahlivosti.
- o Od roku 1995 sa od členských štátov v súlade s **nariadením (ES) č. 696/93** vyžaduje, aby pri zostavovaní svojej štrukturálnej podnikovej štatistiky používali pojem „podnik“, a nie „právna jednotka“ a „činnosťná jednotka“ namiesto „prevádzkareň“. Eurostat začal presadzovať súlad s týmto nariadením v roku 2015. Niektoré členské štáty sú stále v procese zavádzania novej štatistickej jednotky. V roku, keď ju prvý raz zavedú, majú zmeny nevyhnutný vplyv na údaje a spôsobujú zlom v časovom rade. Nenašli sme dôkazy, že by si Eurostat od členských štátov vyžiadal metodiky, aby mohol vykonať dôkladnú analýzu ich práce v tejto súvislosti ani že by podnikol nejaké iné kroky.

Príčiny úmrtí

Hoci elektronické úmrtné listy by urýchlili nahlasovanie úmrtí, na Cypre, v Taliansku a čiastočne vo Fínsku (85 %) sa stále používajú v papierovej podobe. Národné štatistické úrady ich zbierajú a spracúvajú pomocou Iris, automatizovaného kódovacieho systému, ktorého cieľom je zlepšiť medzinárodnú porovnateľnosť. V Taliansku 20 % úmrtných listov, ktoré systém Iris odmietne (120 000 ročne), kóduje manuálne tím odborníkov. Na Cypre sa manuálne kódujú všetky úmrtné listy. Manuálne kódovanie úmrtných listov zvyšuje riziko chýb.

50 Skúmali sme, či Eurostat analyzoval súlad s koncepčnými rámcami a stupeň **porovnateľnosti** a **koherentnosti** údajov, a zistili sme nedostatky vo všetkých tematických oblastiach zahrnutých do nášho auditu (pozri [rámček 2](#)).

Rámček 2

Príklady nedostatkov s vplyvom na porovnateľnosť údajov

Výberové zisťovanie pracovných síl

- Dotazníky VZPS používané v piatich členských štátoch, ktoré sme analyzovali, sú rozlične podrobné. Neboli nám poskytnuté žiadne listinné dôkazy, že Eurostat riadne analyzuje spôsob mapovania dotazníkov s povinnými premennými. Na základe nového rámcového nariadenia, ktoré je účinné od roku 2021, Eurostat začal pracovať na odhaľovaní a náprave týchto nedostatkov.

Štrukturálna podniková štatistika

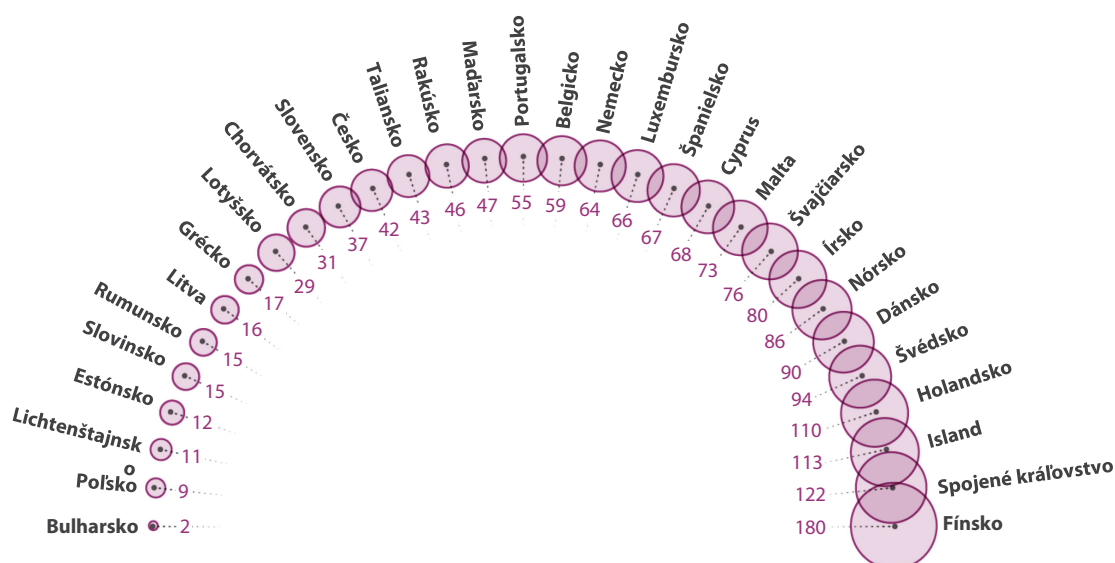
- Skutočnosť, že členské štáty prijali novú jednotku „podnik“ v rôznom čase, mala vplyv na údaje nielen medzi krajinami, ale aj v priebehu času. V súbore metaúdajov Eurostatu a správach členských štátov o kvalite sa odkazuje na zlom v časovom rade z dôvodu zavedenia jednotky „podnik“. Eurostat si nevyžiadal prepočty údajov za predchádzajúce roky s ohľadom na novú štatistickú jednotku, aby zabezpečil porovnateľnosť v priebehu času.

Výdavky na zdravotnú starostlivosť

- Výdavky netrhových poskytovateľov (najmä verejných poskytovateľov zdravotnej starostlivosti) by sa mali oceniť použitím nákladového prístupu zahŕňajúceho spotrebu fixného kapitálu a vstupné náklady podľa aktuálneho princípu. Z piatich členských štátov v našej vzorke tento prístup uplatňuje len Taliansko, pričom využíva údaje z národných účtov, čím zabezpečuje správne ocenenie týchto subjektov.

51 Tiež sme zistili, že údaje o „príčinách úmrtia“ vykazujú výrazné rozdiely, čo naznačuje, že napriek niekoľkým usmerneniam o harmonizácii sa nekódujú vo všetkých členských štátoch rovnako. Na **ilustrácii 8** je znázornená slabá porovnateľnosť údajov o „príčinách úmrtia“ na demenciu: prejavujú sa výrazné rozdiely v spôsobe, akým členské štáty kódujú demenciu, jednu z najnákladnejších chorôb¹⁹ a druhú najčastejšiu príčinu úmrtia v krajinách s vysokým príjmom²⁰. Okrem toho, hoci Alzheimerova choroba celosvetovo predstavuje 60 – 70 % všetkých prípadov demencie²¹, jej podiel v kategórií príčin úmrtia „demencia“ sa v roku 2018 líšil od 3,4 % na Malte po 99,9 % v Rumunsku. Zistili sme aj veľké nezrovnalosti v podiele úmrtí zapríčinených respiračnými ochoreniami ako zápal pľúc a chrípka.

Ilustrácia 8 – Demencia, vrátane Alzheimerovej choroby, ako príčina úmrtia – príklad obmedzenej porovnateľnosti (štandardizovaná miera úmrtnosti, 2018, na 100 000 obyvateľov)

Pozn.: Na základe medzinárodnej klasifikácie chorôb (ICD-10). Alzheimerova choroba a ďalšie skupiny demencie zahŕňajú kategórie G30 (Alzheimer) a F01 – F03 (ďalšie druhy demencie). Francúzsko nepredložilo údaje za rok 2018 (51 v roku 2017).

Zdroj: EDA na základe údajov Eurostatu, údaje o príčinách úmrtí.

¹⁹ El-Hayek, Y., *Tip of the Iceberg: Assessing the Global Socioeconomic Costs of Alzheimer's Disease and Related Dementias and Strategic Implications for Stakeholders*, Journal of Alzheimer's Disease, 70, 2019, s. 323 – 341.

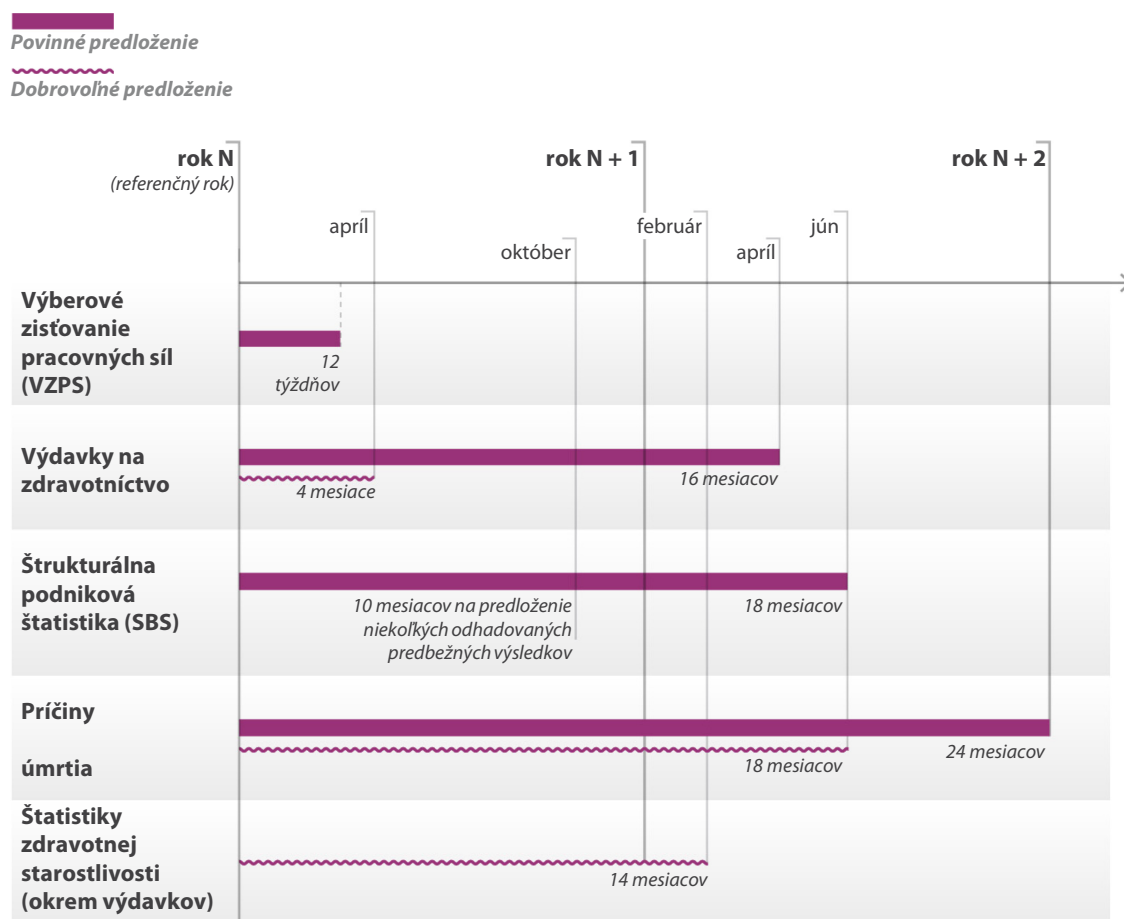
²⁰ WHO, *The top 10 „causes of death“*, 9. decembra 2020.

²¹ WHO, *Dementia: Key facts*, 2. september 2021.

52 Nezrovnalosti vo výstupoch v oblasti zdravia možno pripísať nielen rozdielom v systémoch zdravotnej starostlivosti alebo zdravotnému stavu obyvateľstva, ale aj vnútroštátnym a/alebo automatickým postupom kódovania, ktoré môžu viesť k tomu, že údaje nie sú porovnateľné.

53 V štatistike je pre účinné rozhodovanie dôležitá **včasnosť** a **časová presnosť**. V troch kontrolovaných oblastiach sa v odvetvových právnych predpisoch poskytujú referenčné obdobia a konkrétne dátumy, dokedy členské štáty musia predložiť údaje a správy o kvalite/súbory metaúdajov Eurostatu (pozri [ilustráciu 9](#)). Väčšina členských štátov predkladá údaje, len keď a len ako je stanovené v právnych predpisoch.

Ilustrácia 9 – Lehoty na predloženie údajov členských štátov

Zdroj: EDA.

54 Ako je uvedené v [ilustrácii 9](#), štatistiky v niektorých oblastiach možno predkladať do 24 mesiacov po referenčnom období, čo znižuje prínos pre používateľov. V roku 2018 len šesť, v roku 2019 len deväť a v roku 2020 len osem členských štátov dobrovoľne zaslalo údaje o výdavkoch na zdravotnú starostlivosť do štyroch mesiacov od konca referenčného roka, čo predstavuje včasnejšie údaje. Navyše EŠS v prípade

potreby nemá potrebnú procesnú flexibilitu, aby rýchlo reagoval novými súbormi údajov. To sa osobitne prejavilo v súvislosti s pandémiou COVID-19, údaje o ktorej do zdravotných a podnikových štatistík neboli rýchlo dostupné. Najmä pokiaľ ide o údaje o príčinách úmrtí, bolo potrebné nájsť alternatívne spôsoby výpočtu miery úmrtnosti, konkrétne zorganizovať dobrovoľný zber údajov o týždenných úmrtiach s cieľom umožniť výpočet mesačnej nadmernej úmrtnosti (pozri [prílohu V](#)).

55 Zaznamenali sme nedostatky týkajúce sa časovej presnosti vo všetkých štatistických oblastiach, na ktoré sa vzťahoval náš audit. Oneskorené doručenie údajov, ktoré už nie sú aktuálne, spôsobuje, že celý proces nie je účinný z hľadiska plnenia potrieb používateľov. Dostupné informácie o skutočných dátumoch, keď členské štáty predložili údaje, poskytujú dôkazy o oneskoreniach v prípade VZPS a zdravotných štatistík, pokiaľ ide o zákonné lehoty. Príklady oneskorení zdravotnej štatistiky sú uvedené v [rámčeku 3](#). V súvislosti so štrukturálnou podnikovou štatistikou neboli takéto údaje k dispozícii, a tak sme nedokázali posúdiť situáciu v tejto oblasti.

Rámček 3

Príklady oneskoreného predkladania údajov

Výdavky na zdravotnú starostlivosť

- Pri zbere údajov v rokoch 2018 a 2019 (za referenčné roky 2016 a 2017) jeden členský štát odoslal požadované informácie o celých 44 dní neskôr. Žiadne ďalšie oneskorenia neprekročili 17 dní.
- V roku 2020 bola situácia horšia, pričom osem členských štátov nepredložilo údaje v stanovenej lehote. Oneskorenia trvali 21 až 75 dní.

Príčiny úmrtí

- V roku 2018 (za referenčný rok 2016) odoslali požadované údaje po termíne tri členské štáty. Požadovali sa súbory metaúdajov, ale tri členské štáty ich predložili neskoro a sedem vôbec.
- V rokoch 2019 a 2020 (referenčné roky 2017 a 2018) bolo 13 členských štátov schopných dodať údaje do 18 mesiacov. Tri odoslali údaje po termíne a nezaslali požadované súbory metaúdajov. Najmä Francúzsko údaje za rok 2017 predložilo až v septembri 2021 (oneskorenie 21 mesiacov) a stále nezaslalo žiadne údaje za roky 2018 a 2019. Eurostat zaslal Francúzsku listy v súvislosti s nedodržaním nariadenia až po 12, resp. 14 mesiacoch.

Štatistiky zdravotnej starostlivosti (okrem výdavkov)

- V roku 2018 desať členských štátov vrátane Spojeného kráľovstva doručilo aspoň prvú verziu dotazníka o údajoch po dohodnutom termíne a štyri meškali len s konečným dotazníkom.
- V rokoch 2019 a 2020 predložilo 19 a 11 členských štátov svoje údaje (aspoň jeden dotazník) a súbory metaúdajov po termíne.

56 Pri zostavovaní súhrnných údajov EÚ by mal Eurostat v prípade potreby odhadnúť údaje členského štátu. Zistili sme, že členské štáty často neposkytli údaje v troch tematických oblastiach zahrnutých do nášho auditu alebo ich poskytli neskoro. V týchto prípadoch [napríklad pri štatistikách zdravotnej starostlivosti (okrem výdavkov) a štruktúrálnej podnikovej štatistiky] Eurostat využil na získanie súhrnných údajov EÚ odhady. Výnimkou boli súhrnné údaje EÚ o príčinách úmrtia za rok 2018, ktoré neboli zostavené, pretože Eurostat neposkytol odhad za Francúzsko (pozri [rámcik 3](#)).

Pri podávaní správ Parlamentu a Rade chýbajú harmonizované informácie a monitorovacie ukazovatele

57 Napokon sa od Komisie požaduje, aby každé tri roky Parlamentu a Rade podávala správy o kvalite štatistík, ktoré šíri, okrem zdravotných štatistík. Analyzovali sme dve najnovšie odoslané správy týkajúce sa VZPS a štruktúrálnej podnikovej štatistiky. Zistili sme, že správy neboli rovnako podrobné a informácie nestačili na vytvorenie jasného obrazu o existujúcich nedostatkoch (pozri [rámcik 4](#)).

Rámček 4

Nedostatky v podávaní správ o kvalite Parlamentu a Rade

Zisťovanie pracovných síl – správa z roku 2019

- Informácie o niektorých opatreniach týkajúcich sa presnosti, ale žiadna porovnávacia analýza za roky 2014 – 2017.
- Správa obsahovala tabuľku s počtom kalendárnych dní od konca referenčného roka po zverejnenie vnútroštátnych údajov Eurostatom, ale nebolo uvedené, kedy poskytol údaje ktorý členský štát.

- Žiadne informácie o štatistike prístupu k mikroúdajom, zrozumiteľnosti webových sídiel ani o tom, ktoré členské štáty zaznamenali zlom v časovom rade.

Štrukturálna podniková štatistika – správa z roku 2021

- Členské štáty sú zoskupené do kategórií podľa stupňa súladu, ale nie sú k dispozícii informácie o kritériách zoskupenia a nie sú vymenované členské štáty v jednotlivých kategóriách.
- Chýbajú informácie o členských štátoch, ktoré oznámili údaje neskoro, a o dĺžke oneskorení.
- Nie sú uvedené možné problémy v súvislosti s porovnateľnosťou z dôvodu zavedenia novej štatistickej jednotky „podnik“.
- Chýbajú informácie o potenciáli úsilia na zlepšenie potrieb používateľov, napríklad včasnejšie údaje alebo dostupnosť súboru údajov za MSP, ako sú vymedzené EÚ.

58 Ani v jednej správe sa nepoužívali podrobné monitorovacie ukazovatele na preukázanie pokroku vykonávania právnych predpisov o VZPS a štrukturálnej podnikovej štatistike. Pre každý štatistický výstup sú potrebné vhodné ukazovatele, aby sa umožnilo riadne monitorovanie vykonávania nariadení a zostavenie harmonizovaných informácií o kvalite údajov.

Postupy šírenia nie sú dostatočne harmonizované

59 Na zabezpečenie **prístupnosti** a **zrozumiteľnosti** pri šírení štatistiky by Eurostat okrem iného mal mať zavedené vhodné písomné postupy so zásadami zverejňovania a kalendárom zverejňovania²². V zásadách zverejňovania by sa malo rozlišovať medzi rôznymi druhmi publikácií a členení a kalendár zverejňovania a politika revízií by sa mali vopred uverejniť.

60 Z preskúmaných dokumentov vyplýva, že Eurostat vytvoril súbor nástrojov a postupov, napríklad redakčné pravidlá, ktoré sa uplatňujú na proces šírenia. Neexistujú však pravidlá, v ktorých by sa stanovoval časový rámec od zberu po zverejnenie údajov Eurostatom vrátane stanovenia požiadavky na zverejňovania údajov všetkých členských štátov v rovnakom čase. Od druhej polovice roka 2021

²² Ako sa bližšie uvádza v kódexe postupov z roku 2017.

Eurostat vypracúva a zverejňuje ročný kalendár zverejňovania kľúčových produktov v súlade s kódexom postupov.

61 Skontrolovali sme dátumy zverejnenia údajov z VZPS a údajov o výdavkoch na zdravotnú starostlivosť, jediné súbory, ktoré nám boli sprístupnené. V rokoch 2018 – 2020 Eurostat nezverejňoval údaje všetkých členských štátov z VZPS v ten istý deň. To isté platilo pre údaje o výdavkoch na zdravotnú starostlivosť, pretože niektoré členské štáty (pozri bod [54](#) a rámček [3](#)) predkladali údaje a odpovedali na otázky Eurostatu neskoro. Oneskoreným zverejnením sa predĺžilo obdobie medzi referenčným rokom a dátumom zverejnenia.

62 Eurostat v súlade s kódexom postupov vypracoval a zverejnil ročný kalendár zverejňovania kľúčových produktov na rok 2022. Pokiaľ však ide o tri tematické oblasti nášho auditu, určité podrobnosti (ukazovatele, rozčlenenie podľa úrovne klasifikácie, referenčné obdobia, položky podliehajúce revízii atď.) sa nezverejňujú.

63 Jedným z účelov politiky v oblasti revízie a kalendára je informovať používateľov o predvídateľnom vplyve plánovaných zmien na porovnateľnosť, čím sa im poskytnú nástroje na lepšie predvídanie a zvládanie zlomov v časovom rade (pozri [prílohu III](#)). Zistili sme, že Eurostat aktualizoval údaje s prichádzajúcimi predloženiami a v prípade potreby revízie a opráv. Eurostat nemá všeobecnú politiku v oblasti revízie, ale pre oblasti ako podniková štatistika boli vytvorené osobitné zásady. V iných oblastiach ako výdavky na zdravotnú starostlivosť a príčiny úmrtia sa údaje revidujú, ale nepodliehajú spoločnej politike. Revízie závisia od politík jednotlivých členských štátov.

Prístup pred zverejnením by mohol negatívne ovplyvniť rovnosť a umožniť únik informácií

64 V záujme vybudovania dôvery k oficiálnym štatistikám sa v právnom rámci EÚ aj medzinárodných štatistických zásadách stanovuje, že so všetkými používateľmi sa musí zaobchádzať rovnako²³. V príslušných medzinárodných usmerneniach sa to uvádza ešte výslovnejšie, keďže sa v nich odkazuje na súbežný prístup (pozri [prílohu III](#)).

²³ Článok 2 a článok 18 ods. 1 [nariadenia č. 223/2009, v znení zmien](#); článok 6 ods. 2 [rozhodnutia Komisie o Eurostate z roku 2012](#) a kodifikované zásady OSN ([UNFP](#) a [Zásady medzinárodných štatistických činností](#)).

65 V partnerskom preskúmaní v roku 2014 ESGAB usúdilo, že existujú presvedčivé dôvody na úplný zákaz poskytovania pred zverejnením a odporučilo úplné preskúmanie vplyvu takehoto kroku (pozri [prílohu VI](#): 2014/11). Odvtedy ESGAB sformulovalo štyri ďalšie odporúčania týkajúce sa okrem iného zníženia frekvencie a počtu štatistík podliehajúcich poskytnutiu pred zverejnením a harmonizácie a transparentnosti postupov poskytovania pred zverejnením medzi partnermi ESS (2015/5, 2015/6, 2015/7, 2018/1²⁴). Zaznamenali sme, že Eurostat dosiahol pri plnení týchto odporúčaní určitý pokrok. ESGAB v roku 2021 požiadalo, aby Eurostat vykonal kritické preskúmanie svojho postupu poskytovania štatistík pred ich zverejnením v rámci Komisie (pozri [prílohu VI](#): 2021/4). V reakcii na to Eurostat súhlasil, že poskytne prehľad súčasného stavu existujúcich memoránd o porozumení s ďalšími útvarmi Komisie.

66 Prístup pred zverejnením sa odôvodňuje na úrovni EŠS na základe kódexu postupov²⁵. Eurostat poskytuje prístup pred zverejnením k niektorým kľúčovým údajom svojmu vlastnému vrcholovému manažmentu, GR pre hospodárske a finančné záležitosti, GR EMPL a ECB, ako aj médiám. Akreditované spravodajské agentúry dostávajú nové publikácie, na ktoré sa vzťahuje embargo, vopred elektronickými prostriedkami²⁶. Naproti tomu taliansky národný štatistický úrad poskytuje prístup pred zverejnením len na briefingoch pre novinárov bez vonkajšieho kontaktu (systém s uzavretým prístupom – tzv. *lock-up*)²⁷. Zastávame názor, že systém Eurostatu nezabezpečuje predchádzanie úniku údajov.

67 Prístup k makroekonomickým údajom pred zverejnením predstavuje riziko hospodárskeho obohatenia osôb so skorým prístupom (pozri [rámcik 5](#)). Možnosť prístupu pred zverejnením by mohlo vytvoriť príležitosti na získanie hospodárskych úžitkov, ktoré by mohlo vážne narušiť trhy.

²⁴ ESGAB's Annual Report 2015 a Opinion of the ESGAB concerning the implementation of the Commission's commitment on confidence (2018).

²⁵ **Zásada 6:** „Všetci používatelia by mali mať prístup k rovnakým údajom v rovnakom čase. Akýkoľvek prednostný prístup zo strany akéhokoľvek vonkajšieho používateľa k štatistikám pred ich zverejnením je obmedzený, riadne odôvodnený, kontrolovaný a zverejnený.“

²⁶ Protocol on impartial access to Eurostat data for users, január 2014.

²⁷ ISTAT, Embargo: a policy for transmitting correct information.

Rámček 5

Výskum o možnom vplyve poskytovania štatistík pred ich zverejnením na kapitálové trhy

Z analýzy vykonanej vo **Švédsku**, kde sa neuplatňuje prístup pred zverejnením, týkajúcej sa údajov o obchodovaní od januára 2011 do marca 2017 vyplynulo, že švédska koruna pred zverejnením oficiálnych makroekonomických údajov nevykazovala žiadne výkyvy.

V **Spojenom kráľovstve**, kde sa uplatňoval široký prístup pred zverejnením, z analýzy údajov o obchodovaní od apríla 2011 do decembra 2016 vyplynulo, že hodnota libry sa prudko zakolísala hodinu pred zverejnením údajov. Preto sa v júli 2017 národný štatistický úrad Spojeného kráľovstva rozhodol prísnejšie obmedziť poskytovanie štatistík pred zverejnením.

Z analýzy údajov o obchodovaní z rokov 2012 až 2017 v **Nemecku**, kde bol prístup pred zverejnením tiež rozšírený, vyplynulo, že menové futurity týkajúce sa eura zaznamenali 30 minút pred zverejnením údajov väčší pohyb ako zvyčajne. Preto sa v decembri 2017 nemecký národný štatistický úrad rozhodol obmedziť prístup spravodajských agentúr pred zverejnením.

Napokon v **USA**, kde sa uplatňuje prístup pred zverejnením, z analýzy obchodných údajov od januára 2008 do marca 2014, ktorá sa vykonala v marci 2016, vyplynuli dôkazy o významnom objeme informovaného obchodovania pred oficiálnym časom zverejnenia vyhlásení USA týkajúcich sa makroekonomických údajov.

Zdroj: Kurov, A. et al., [Price drift before U.S. macroeconomic news: private information about public announcements?](#), séria pracovných dokumentov č. 1901, ECB, 2016; Kurov, A. et al., [Drift Begone! Release Policies and Preannouncement Informed Trading](#), 2021; Georgiou, A., [Prerelease access to official statistics is not consistent with professional ethics](#), Statistical Journal of the IAOS, zv. 36, č. 2, s. 313 – 325, 2020; Georgiou, A., [Pre-release access to official statistics is not consistent with professional ethics: Some additional reflections](#), Statistical Journal of the IAOS, zv. 38, č. 1, s. 321 – 329, 2022.

68 Na účely transparentnosti sa v medzinárodných najlepších postupoch odporúča prikladať k tlačovým správam zoznam osôb s prístupom pred zverejnením. Na webovom sídle Eurostatu sa však neposkytujú vyčerpávajúce informácie o všetkých používateľoch a určených pracovných pozíciách s prístupom pred zverejnením.

69 V rámci EŠS najmenej desať krajín (Česko, Dánsko, Chorvátsko, Taliansko, Poľsko, Slovinsko, Fínsko, Švédsko, Island a Nórsko) zakázalo prax poskytovania prístupu pred zverejnením vládam a/alebo médiám. Postupy pred zverejnením v rámci EŠS teda zostávajú neharmonizované (pozri bod [65](#)).

Potenciál partnerských preskúmaní na dosiahnutie zlepšení nebol plne využitý

70 Partnerské preskúmania sa používajú na posúdenie celkového dodržiavania zásad kódexu postupov Eurostatom a národnými štatistickými systémami. Tento kódex je základom spoločného rámca kvality EŠS. Národné štatistické systémy podliehajú partnerskému preskúmaniu tímom odborníkov a partnerské preskúmanie Eurostatu vykonáva ESGAB. Od prvého prijatia kódexu postupov v roku 2005 EŠS zorganizoval tri kolá samoregulovaných partnerských preskúmaní, čo znamená, že rozhodnutia o nich prijíma interne Výbor pre Európsky štatistický systém (pozri [ilustráciu 2](#)).

V nasledujúcich oddieloch skúmame, či:

- a) Komisia účinne vykonala odporúčania z druhého partnerského preskúmania;
- b) Eurostat účinne monitoruje pokrok národných štatistických systémov pri vykonávaní odporúčaní z druhého partnerského preskúmania;
- c) návrh tretieho kola partnerských preskúmaní národných štatistických systémov je vhodný na daný účel.

Komisia dosiahla primeraný pokrok pri väčšine odporúčaní z partnerských preskúmaní

71 S cieľom zabezpečiť, aby mali odporúčania ESGAB maximálny vplyv, je dôležité, aby ich Komisia vykonala urýchlenie a čo najúplnejšie. Ak sa tak neurobí, malo by sa poskytnúť riadne odôvodnenie v súlade s medzinárodnými štatistickými usmerneniami, odporúčaniami a najlepšími postupmi.

72 V roku 2014 ESGAB vykonalo druhé partnerské preskúmanie Eurostatu a vydalo 16 odporúčaní v šiestich hlavných oblastiach: právne predpisy, o ktoré sa opierajú postupy vymenovania a prepúšťania vrcholového manažmentu, architektúra štatistických právnych predpisov, súdržnosť európskej štatistiky, šírenie, komunikácia a používatelia a koordinácia (pozri [prílohu VI](#)). Eurostat v reakcii vytvoril plán vykonávania obsahujúci 20 opatrení na zlepšenie²⁸.

73 Zistili sme, že Komisia dosiahla dobrý pokrok v súvislosti s väčšinou odporúčaní z partnerského preskúmania, najmä s tými, ktoré sa týkajú architektúry právnych predpisov a komunikácie a používateľov. Niektoré kľúčové odporúčania v oblastiach

²⁸ [Odporúčania ESGAB a opatrenia Eurostatu na zlepšenie v reakcii na odporúčania.](#)

nezávislosti a nestrannosti (právne predpisy o vymenúvaní a prepúšťaní členov vrcholového manažmentu a prístup pred zverejnením – pozri body 64 – 69) však neboli prijaté a/alebo sa účinne neriešili²⁹.

74 V partnerskom preskúmaní v roku 2014 ESGAB vydalo štyri odporúčania týkajúce sa celej škály právnych predpisov EÚ o prijímaní do zamestnania, vymenúvaní a prepúšťaní vrcholových manažérov Eurostatu (pozri [prílohu VI](#): 2014/1 – 2014/4). Eurostat však tieto odporúčania neprijal a nenavrhol zodpovedajúce opatrenia na zlepšenie. Eurostat uviedol, že odporúčania buď prekračujú rámec kódexu postupov (2014/1, 2014/2 a 2014/4) alebo sa dostatočne riešia v právnom rámci EÚ (2014/3). V nasledujúcom partnerskom preskúmaní (2021) ESGAB niektoré svoje odporúčania v tejto oblasti zopakovalo (pozri [prílohu VI](#): 2021/1 a 2021/2), pričom tieto odporúčania stále neboli prijaté.

75 V roku 2012 sme predložili aj toto odporúčanie³⁰: „*V snahe dosiahnuť úplné vykonávanie Kódexu postupov pre európsku štatistiku by Komisia mala: [...] d) posilniť odbornú nezávislosť hlavného štatistika Európskej únie tým, že mu bude udelený mandát na dobu určitú po získaní kladného stanoviska ESGAB a schválení Európskym parlamentom a Radou*“. Napriek podpore Európskeho parlamentu naše odporúčanie nebolo vykonané, keďže Komisia usúdila, že existujúci právny rámec je primeraný a potrebné záruky už sú zavedené.

Spôsob, akým Eurostat posudzuje vykonávanie opatrení na zlepšenie z partnerských preskúmaní členskými štátmi, je do veľkej miery založený na vzájomnej dôvere štatistických úradov

76 Koordinačná úloha Eurostatu zahŕňa účinné monitorovanie odporúčaní predložených členskými štátom ako výsledok odborných partnerských preskúmaní. Po druhom partnerskom preskúmaní (2013 – 2015) Eurostat využíval ročné dotazníky na monitorovanie vykonávania dohodnutých opatrení na zlepšenie národnými štatistickými úradmi (2016 – 2019). Vo všeobecnosti bolo celé monitorovanie do veľkej miery založené na dôvere, keďže opatrenia na zlepšenie sa vykonávali na zodpovednosť národných štatistických úradov, ktoré museli zabezpečiť, aby boli primerané, úplné a vhodne zdokumentované. Len pri poslednom monitorovaní v roku

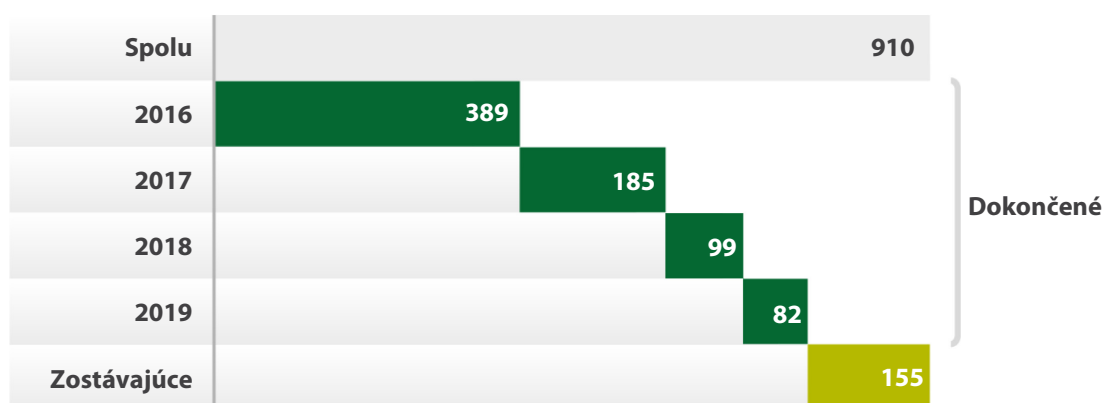
²⁹ Výročná správa ESGAB z roku 2021.

³⁰ Osobitná správa EDA 12/2012.

2019 Eurostat vyvinul úsilie na overenie oznámeného pokroku tým, že členským štátom zaslal žiadosti o objasnenie.

77 Na *ilustrácii 10* je zobrazený pokrok národných štatistických úradov pri vykonávaní opatrení na zlepšenie, ktoré vyplynuli z druhého partnerského preskúmania, v priebehu času. Podľa poslednej dostupnej monitorovacej správy bolo 155 z 910 určených opatrení (17 %) na konci roka 2019 stále nedokončených (pozri podrobnejšie rozdelenie v *prílohe VII*)

Ilustrácia 10 – Dokončené opatrenia na zlepšenie od roku 2016

Pozn.: údaje z roku 2019 zahŕňajú 18 opatrení, ktoré boli „uzavreté“, pretože sa neplánovala ďalšia práca. Zo 173 nedokončených opatrení bolo 8 v Spojenom kráľovstve a o ich stave nie sú k dispozícii žiadne ďalšie informácie.

Zdroj: EDA na základe údajov Komisie.

78 Zistili sme, že vykonávaniu opatrení na zlepšenie bránilo, keď záviseli od subjektov mimo národného štatistického úradu alebo keď chýbala politická vôľa a/alebo podpora. Tento druh opatrení zvyčajne zahŕňal legislatívne zmeny (napr. v oblasti vymenúvania a prepúšťania riaditeľov národných štatistických úradov, prístupu k administratívnym údajom, vytvorenia orgánov dohľadu), ale niektoré sa týkali ľudských alebo finančných zdrojov či dokonca vývoja IT.

79 V Taliansku a vo Fínsku bol pozastavený legislatívny proces, pričom opatrenia viac ako sedem rokov po druhom partnerskom preskúmaní stále nie sú dokončené. V Chorvátsku a na Cypre boli potrebné legislatívne zmeny vykonané po značnom oneskorení trvajúcom približne päť rokov. Vrcholoví zástupcovia kľúčových zainteresovaných strán (ministerstvá, parlament) neboli do procesu preskúmania zapojení dostatočne skoro, aby sa uľahčilo vykonávanie kľúčových opatrení v otázkach týkajúcich sa štruktúry a riadenia inštitúcií (odborná nezávislosť).

80 Okrem odbornej nezávislosti národné štatistické orgány potrebujú primerané ľudské, finančné a technické zdroje na vykonávanie svojich štatistických programov (pozri [prílohu III](#)). Preskúmali sme výročné správy ESGAB, partnerské preskúmania členských štátov a informácie o zdrojoch a piatich krajín v našej vzorke a ďalších zainteresovaných strán sme sa opýtali na ich názory na riadenie národných štatistických systémov.

81 Zistili sme, že stále nie je vždy zaručená odborná nezávislosť, najmä pokiaľ ide o vymenúvanie a prepúšťanie riaditeľov národných štatistických úradov. Keďže iné vnútroštátne orgány sú zvyčajne súčasťou ministerstva, ich nezávislosť je dokonca ešte neistejšia. Naše pozorovanie potvrdzuje zistenie Eurostatu, že 25 zo 72 opatrení na zlepšenie (35 %) týkajúcich sa odbornej nezávislosti ešte nebolo v decembri 2019 dokončených (pozri [prílohu VII](#)).

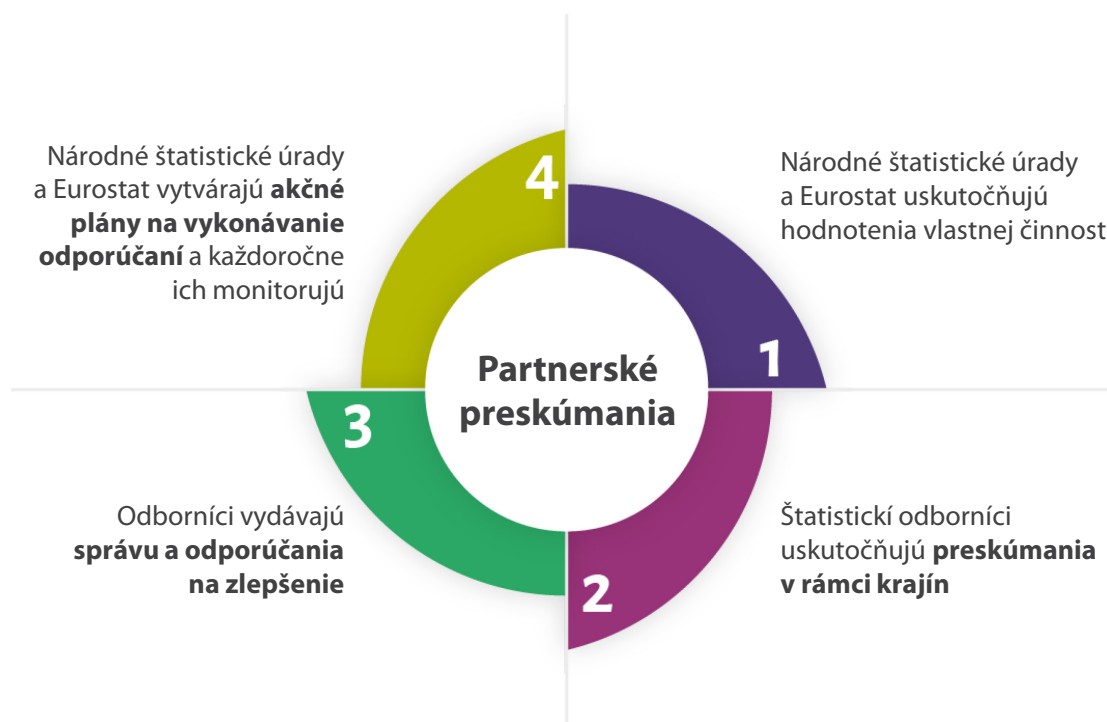
82 Niektoré národné štatistické úrady sa s nami tiež podelili o svoje obavy týkajúce sa ich finančnej závislosti a uviedli, že majú nedostatočné zdroje vzhľadom na rastúci dopyt po nových štatistikách a potrebu významných investícií do technológií. V tomto ohľade v novembri 2021 Rada uznala, že Eurostatu aj národným systémom sa musia poskytnúť primerané ľudské a finančné zdroje, aby mohli ďalej pracovať s novými zdrojmi údajov a digitálnymi technológiami³¹.

Návrh partnerských preskúmaní sa v priebehu času zlepšil, ale pretrvávajú závažné nedostatky

83 Cieľom partnerských preskúmaní je posúdiť dodržiavanie zásad kódexu správania partnermi EŠS. Kódex správania je základom spoločného rámca kvality stanoveného na zabezpečenie kvality európskej štatistiky. Naproti tomu najpokročilejšie štatistické systémy mimo Európy podliehajú len vlastnému posúdeniu. Okrem súladu je ďalším účelom poskytnúť odporúčania, ktoré pomôžu štatistickým orgánom zlepšiť sa a rozvinúť svoje štatistické systémy. Na [ilustrácii 11](#) sú uvedené kľúčové fázy partnerských preskúmaní.

³¹ Závěry Rady o štatistike EÚ schválené Radou ECOFIN, 9. november 2021.

Ilustrácia 11 – Partnerské preskúmania v kocke

Zdroj: EDA na základe údajov Eurostatu.

84 V *tabuľke 2* je uvedené, ako sa kľúčové prvky návrhu partnerských preskúmaní vyvíjali v priebehu času. Cieľom prvého partnerského preskúmania (2005 – 2007) bolo hlavne zvýšiť povedomie o kódexe postupov a išlo o úvodné preskúmanie pre všetkých účastníkov. Malo však značné nedostatky³². Druhé preskúmanie (2013 – 2015) sa zlepšilo, pokiaľ ide o návrh, zahŕňalo externých odborníkov a dosiahlo väčšie medzinárodné uznanie. V treťom preskúmaní (2021 – 2023) sa tiež vykonalo niekoľko ďalších odporúčaní ESGAB. Členské štáty v našej vzorke boli vo všeobecnosti spokojné s príspevkom Eurostatu k návrhu procesu a zdôraznili, že boli od začiatku zapojené do vypracúvania metodiky.

³² Pozri osobitnú správu EDA 12/2012: Zlepšili Komisia a Eurostat proces tvorby spoľahlivej a hodnovernej európskej štatistiky? a výročnú správu ESGAB z roku 2011.

Tabuľka 2 – Kľúčové aspekty návrhu troch kôl partnerských preskúmaní

	1. kolo (2005 – 2007)	2. kolo (2013 – 2015)	3. kolo (2021 – 2023)
Prístup	prístup partnerského preskúmania	prístup ako pri audite	kombinácia obidvoch prístupov
Zahrnutie kódexu postupov	čiastočné (6 zásad)	úplné (15 zásad)*	úplné (16 zásad)*
Zahrnutie národných štatistických systémov	len národné štatistické úrady	národné štatistické úrady a až 3 iné vnútroštátne orgány	národné štatistické úrady a 3 – 6 iných vnútroštátnych orgánov
Hodnotitelia	zástupcovia iných národných štatistických úradov	zástupcovia iných národných štatistických úradov a externý odborník	zástupcovia iných národných štatistických úradov, externý odborník a člen Eurostatu

* Pozn. Od roku 2017 má kódex postupov 16 zásad.

Zdroj: EDA.

85 Počas našich stretnutí so zainteresovanými stranami sme zistili, že existuje konsenzus, že partnerské preskúmania je potrebné vykonávať dostatočne často, aby bolo možné nepretržite zlepšovať kvalitu v rámci ESS. Priemerný čas medzi druhým a tretím kolom bude sedem a pol roka a v prípade Slovenska to bude takmer 10 rokov. S týmto oneskorením nie je možné riadne zachytiť účinky zmien, ako je technologický pokrok a nové zdroje údajov, v súvislosti s ktorými musí byť EŠS naďalej ostrážitý a prispôsobivý.

86 V partnerských preskúmaniach sa musia hodnotiť aj kritické prvky jednotlivých národných štatistických systémov v ich úplnosti, aby boli komplexné a spravodlivé pre všetky krajiny. V metodike z roku 2020 sa však stanovuje najviac šesť zúčastnených iných vnútroštátnych orgánov na krajinu, čo je svojvoľná prahová hodnota, ktorá nezohľadňuje stupeň decentralizácie tvorby európskej štatistiky v rámci krajiny (pozri [prílohu VIII](#)). Okrem toho bola odporúčaná metodika nejasná a subjektívna a neuplatňovala porovnateľné kritériá výberu na všetky krajiny. Navyše iné zúčastnené vnútroštátne orgány vyberajú národné štatistické úrady namiesto toho, aby sa vyberali na úrovni EÚ, ako by sa vyžadovalo na zabezpečenie vierohodnosti a konzistentnosti preskúmania. Pri výbere vnútroštátnych orgánov nemá slovo ani ESGAB, ani odborníci na partnerské preskúmanie.

87 Mnoho národných štatistických úradov obmedzilo počet iných vnútroštátnych orgánov na tri. Aj táto prahová hodnota je svojvoľná, čo spôsobuje riziko vylúčenia iných vnútroštátnych orgánov kľúčových pre európsku štatistiku. Vnútroštátny štatistický úrad dokonca výslovne uviedol, že jeho východiskom bolo vybrať len tri iné vnútroštátne orgány. Prijatím tohto prístupu nezahrnul iný vnútroštátny orgán zodpovedajúci za údaje o príčinách úmrtia – subjekt, ktorý dva roky po sebe nepredložil Eurostatu požadované údaje.

88 ESGAB bolo založené na zlepšenie nezávislosti, integrity a zodpovednosti Eurostatu a EŠS³³, aby sa reagovalo na nedostatky národných systémov³⁴. Úloha ESGAB je však obmedzená na to, že Parlamentu a Rade predkladá výročnú správu obsahujúcu jeho nezávislé posúdenie vykonávania kódexu postupov v EŠS ako celku s dôrazom na Eurostat, a nie národné štatistické systémy. V roku 2012 sme odporučili vytvoriť funkciu dohľadu rozšírením rozsahu pôsobnosti ESGAB³⁵. Hoci bolo odporúčanie prijaté, účinne sa nevykonalo.

89 Súčasná „samoregulovaná povaha“ partnerských preskúmaní EŠS znamená, že sa o ich návrhu (načasovanie, rozsah, prístup, postup výberu iných vnútroštátnych orgánov a zloženie a výber tímu odborníkov) dohoduje prostredníctvom konzultácií medzi partnermi, ktorí zastupujú celú škálu skôr vnútroštátnych než širších európskych záujmov. Napriek nezávislosti od vnútroštátnych záujmov ESGAB nerozhoduje o kľúčových aspektoch návrhu.

³³ Stanovené rozhodnutím Európskeho parlamentu a Rady č. 235/2008/ES.

³⁴ COM(2005) 217 final a W. Radermacher (2011), European Statistics: People Count.

³⁵ Osobitná správa EDA 12/2012: Zlepšili Komisia a Eurostat proces tvorby spoľahlivej a hodnovernej európskej štatistiky?.

Závery a odporúčania

90 Naším celkovým záverom je, že Komisia vo všeobecnosti poskytuje tvorcom politik, podnikom a občanom dostatočne kvalitné európske štatistiky. Stále je však potrebné vyriešiť niekoľko nedostatkov.

91 V strategických plánoch Eurostatu sa zohľadňujú najmä inštitucionálne priority stanovené v po sebe nasledujúcich európskych štatistických programoch. Nemerajú však pokrok pri dosahovaní cieľov (pozri body **22** – **23**).

92 Európsky poradný výbor pre štatistiku, hlavný orgán zastupujúci používateľov, vo svojom súčasnom zložení účinne nezastupuje všetkých používateľov, napríklad medzinárodné organizácie a kolektívne názory akademickej a výskumnej komunity. Európsky poradný výbor pre štatistiku okrem toho nedosiahol významný pokrok v rámci vzťahov s radami používateľov na vnútroštátnej úrovni. Potreby používateľov sa v plnej miere neplnia, pretože v kontrolovaných oblastiach chýbajú údaje. V európskom štatistickom programe sa vždy neuprednostňovali opatrenia na doplnenie týchto chýbajúcich údajov s cieľom zlepšiť relevantnosť európskej štatistiky a Eurostat správne neuplatňuje vymedzenie MSP (pozri body **24** – **29**).

Odporúčanie 1 – Lepšie plniť potreby používateľov

V záujme lepšieho plnenia potrieb používateľov by Komisia mala zvýšiť inkluzívnosť Európskeho poradného výboru pre štatistiku s vyváženým a účinným zastúpením všetkých používateľov, s pomocou odborníkov na konkrétne oblasti.

Cieľový dátum vykonania: 2023

93 Napriek zvýšenému financovaniu prostredníctvom európskeho štatistického programu tvorba európskych štatistík naďalej sčasti závisí od financovania inými útvarmi Komisie. Poskytnutým financovaním sa z veľkej časti hradia inštitucionálne potreby. Hoci z niekoľkých grantov EÚ sa financujú inovačné projekty, z veľkého počtu sa v skutočnosti financujú povinné štatistické činnosti. Pridaná hodnota, ktorú by európsky štatistický program mohol priniesť uľahčovaním realizácie inovačných projektov, je teda obmedzená. Hoci sa jednotlivé granty posudzovali, vo všeobecnosti neexistovalo odôvodnenie kvalitatívneho posúdenia výsledkov, čo by mohlo obmedziť rozsah následnej kontroly a znížiť udržateľnosť výsledkov (pozri body **30** – **34**).

Odporúčanie 2 – Zamerať sa na posilnenie finančnej nezávislosti európskeho štatistického programu a uprednostniť inovačné projekty

Komisia by mala:

- a) posúdiť, či by sa dala znížiť závislosť nasledujúceho európskeho štatistického programu od viacerých zdrojov financovania;
- b) uprednostňovať inovačné projekty s jasnou pridanou hodnotou EÚ.

Cieľový dátum vykonania: 2024

94 Eurostat má zavedený primeraný systém riadenia kvality. Jeho podpora pre členské štáty je zväčša primeraná. Neexistujú však interné usmernenia, v ktorých by sa stanovoval rámec pre poskytovanie podpory a komplexné metodické problémy sa riešia dlho, čo má vplyv na niekoľko rozmerov kvality údajov vrátane porovnateľnosti (pozri body [35](#) – [39](#)).

95 Zistili sme, že správy členských štátov o kvalite nie sú vždy v súlade s usmerneniami a nie sú harmonizované medzi štatistickými procesmi a v rámci nich. Úroveň podrobnosti sa medzi členskými štátmi líši, čo sťažuje riadne pochopenie a hodnotenie kvality údajov. Frekvencia podávania správ o kvalite sa medzi štatistickými činnosťami líši a podávanie správ nie je povinné pri všetkých z nich. Tieto nedostatky vedú k neúplným informáciám pre používateľov (pozri body [40](#) – [43](#)).

96 Eurostat nie je oprávnený vykonávať overovanie na mieste v troch kontrolovaných oblastiach. Validuje údaje predložené členskými štátmi, ale nie vždy riadne dokumentuje výsledok svojich hodnotení. Nevykonáva hĺbkové hodnotenie všetkých aspektov kvality, napríklad porovnateľnosti a koherentnosti (pozri body [44](#) – [52](#)).

97 Včasnosť je problémom najmä pri zdravotných a podnikových štatistikách, pretože niektoré súbory údajov možno predložiť 14 až 24 mesiacov po skončení referenčného roka. Z dôvodu chýbajúcich údajov v reálnom čase o „príčinách úmrtia“ sa miera úmrtnosti na COVID-19 odhaduje alternatívnymi spôsobmi. V dôsledku oneskoreného doručovania údajov je celý proces pre používateľov neúčinný. Eurostat má usmernenia na posudzovanie súladu s nariadeniami, ale nejdú tak ďaleko, že by sa v nich stanovoval harmonogram. EŠS nie je dostatočne flexibilný, aby rýchlo reagoval. Pokiaľ ide o chýbajúce údaje o príčinách úmrtia na vnútroštátnej úrovni Eurostat nevypracoval odhady, takže nie sú dostupné súhrnné údaje za EÚ (pozri body [53](#) – [56](#)).

98 Pokiaľ sa to požaduje v právnych predpisoch, Komisia predkladá Európskemu parlamentu a Rade správy o kvalite štatistiky. Tie však nevytvárajú jasný obraz o existujúcich nedostatkoch a chýbajú v nich podrobné monitorovacie ukazovatele, ktorými by sa preukazoval pokrok v súvislosti s nariadeniami. V niektorých kľúčových odvetvových nariadeniach, napríklad v oblasti zdravia, sa predloženie takýchto správ nevyžaduje (pozri body 57 – 58).

Odporúčanie 3 – Zlepšiť správy členských štátov o kvalite a posúdenia kvality európskych štatistík

Komisia by mala:

- a) zabezpečiť, aby správy o kvalite, ktoré dostáva od členských štátov, boli založené na spoločných normách a obsahovali úplné a porovnateľné informácie;
- b) vykonávať dôslednejšie a lepšie zdokumentované hodnotenia v oblastiach pracovnej, podnikovej a zdravotnej štatistiky s cieľom zlepšiť presnosť údajov, včasnosť a časovú presnosť, porovnateľnosť a koherentnosť.

Cieľový dátum vykonania: 2024

99 Hoci Eurostat vytvoril kalendár zverejňovania na šírenie štatistiky, v tomto kalendári chýbajú určité podrobnosti. Okrem toho Eurostat ešte nemá všeobecnú politiku v oblasti revízie a nezverejňuje údaje zo zisťovania pracovných síl a údaje o výdavkoch na zdravotnú starostlivosť všetkých členských štátov v tej istý deň (pozri body 59 – 63).

100 Eurostat poskytuje niektorým útvarom Komisie a médiám prístup k údajom pred zverejnením, čo by mohol viesť k príležitostiam na hospodársky prospech a únikom. Poskytovanie prístupu pred zverejnením sa na webovom sídle Eurostatu plne neopisuje a nezverejňuje sa zoznam všetkých používateľov s privilegovaným prístupom (pozri body 64 – 69).

Odporúčanie 4 – Zvážiť súčasnú prax poskytovania štatistík pred ich zverejnením

Komisia by mala:

- a) dôkladne posúdiť nevyhnutnosť a pridanú hodnotu udeľovania prístupu pred zverejnením;
- b) ak sa takýto prístup zachová, zverejniť komplexné informácie o prístupe pred zverejnením a posilniť svoje záruky pred možnými únikmi.

Cieľový dátum vykonania: 2023

101 Komisia dosiahla dobrý pokrok v súvislosti s väčšinou odporúčaní z partnerského preskúmania, napríklad s tými, ktoré sa týkajú architektúry právnych predpisov a komunikácie a používateľov. Neprijala však niektoré kľúčové odporúčania o nezávislosti s nestrannosti (pozri body [70](#) – [75](#)).

102 Spôsob, akým Eurostat posudzuje vykonávanie opatrení na zlepšenie z partnerských preskúmaní členskými štátmi, je do veľkej miery založený na vzájomnej dôvere štatistických úradov. Vykonávaniu niektorých opatrení na zlepšenie bránila závislosť od subjektov mimo národného štatistického úradu a chýbajúca politická vôľa. Kľúčové opatrenia na zlepšenie, napríklad zmena vnútroštátnych právnych predpisov o štatistike, sa vykonali len čiastočne. Okrem toho vo všetkých členských štátoch ešte neprevláda odborná nezávislosť, najmä na úrovni vnútroštátnych orgánov (pozri body [76](#) – [82](#)).

103 Návrh nástroja na partnerské preskúmanie používaného na posudzovanie súladu Eurostatu a EŠS s kódexom správania sa od jeho prvého použitia zlepšil. Partnerské preskúmania však nie sú dostatočne časté, aby umožnili nepretržité zlepšovanie kvality a nie vždy komplexne zahŕňajú národné štatistické systémy. Napriek nezávislosti Európskeho poradného grémia pre riadenie v oblasti štatistiky od vnútroštátnych záujmov má tento subjekt obmedzenú úlohu v navrhovaní partnerských preskúmaní (pozri body [83](#) – [89](#)).

Odporúčanie 5 – Posúdiť možnosť posilnenia mandátu Európskeho poradného grémia pre riadenie v oblasti štatistiky

Komisia by mala posúdiť možnosť a vhodnosť rozšírenia súčasného mandátu Európskeho poradného grémia pre riadenie v oblasti štatistiky o rozhodovanie o všetkých kľúčových prvkoch návrhu partnerského preskúmania.

Cieľový dátum vykonania: 2023

Túto správu prijala komora IV, ktorej predsedá Mihails Kozlovs, člen Dvora audítorov, v Luxemburgu na svojom zasadnutí dňa 26. októbra 2022.

Za Dvor audítorov

Tony Murphy
predseda

Prílohy

Príloha I – Oficiálna štatistika v kontexte krízy spôsobenej pandémiou COVID-19

COVID-19 predstavoval významné výzvy pre štatistické systémy, pričom sa na orgány zodpovedné za štatistické operácie vyvíjal značný tlak. Najnaliehavejšou výzvou bolo včas poskytovať štatistiky o verejnom zdraví a poskytovať primerané informácie o „reálnom sektore“ hospodárstva, konkrétne domácnostiach a MSP.

Pandémia spočiatku narušila toky údajov z podnikov a domácností, čím spôsobila problémy pre oficiálnu štatistiku. Tradičné osobné metódy zberu údajov už neboli možné a niektoré prieskumy nebolo možné vykonať a museli sa odložiť. COVID-19 predstavoval aj výzvu pre existujúce normy, pokiaľ ide o výklad a primeranosť. V dôsledku toho sa oficiálna štatistika musela rýchlo prispôbiť meniacim sa podmienkam. Začali sa široko používať alternatívne metódy zberu údajov, napríklad telefonáty, internetové aplikácie alebo veľké dáta. Táto transformácia však môže mať vplyv na kvalitu a porovnateľnosť údajov. Najprv tvorcovia politik a médiá v prvom rade plnili dopyt po celosvetových epidemiologických údajoch v takmer reálnom čase pomocou prehľadov, napríklad toho, ktorý vyvinula [Univerzita Johns Hopkinsa](#), ktoré pôsobili nezávisle od oficiálnych štatistických systémov. Neskôr vytvorili svoje vlastné prehľady [WHO](#) a [ECDC](#), čím vyplnili medzeru, ale vyskytovali sa problémy s porovnateľnosťou.

Podľa ESGAB bola reakcia EŠS na krízu COVID-19 pozitívna. Hoci na niekoľko fáz tvorby štatistických údajov mala pandémia závažný vplyv, krajiny EŠS a Eurostat dokázali naďalej bez prerušenia vytvárať kľúčové ukazovatele. Na zabezpečenie nepretržitej kvality a porovnateľnosti štatistík v zmenenom prostredí Eurostat zverejnil viac ako 30 usmernení, v ktorých sa riešili všeobecné aj odvetvové metodické otázky. Eurostat tiež vytvoril osobitný oddiel na svojom webovom sídle, aby používateľom poskytoval najnovšie informácie. Poskytol zoznam súborov údajov o COVID-19 a spustil európsky štatistický prehľad týkajúci sa obnovy, ktorý momentálne zahŕňa 27 ukazovateľov obnovy týkajúcich sa zdravotných, sociálnych, hospodárskych, podnikových a environmentálnych tém. Napokon Eurostat zaviedol niekoľko nových krízových ukazovateľov (napr. týždenné úmrtia a mesačná abnormálna úmrtnosť), aby sa lepšie posúdili účinky pandémie. V novembri 2020 sa riaditelia národných štatistických úradov a Eurostat dohodli na koordinovanej reakcii na budúce krízy s vplyvom na ESS v rámci tzv. Memoranda z Wiesbadenu, ktoré by mohlo uľahčiť spoločný prístup k budúcim krízam.

Príloha II – Vybrané štatistické činnosti

Tematická oblasť Pracovná sila	
Štatistická činnosť Výberové zisťovanie pracovných síl (VZPS):	
Opis	Stav pracovnej sily je základnou koncepciou štatistiky trhu práce. VZPS EÚ je najväčším európskym prieskumom na vzorke domácností, ktorý poskytuje štvrťročné a ročné výsledky týkajúce sa účasti osôb vo veku 15 rokov a viac na trhu práce, ako aj o osobách mimo pracovnej sily. Zahŕňa obyvateľov súkromných domácností. Jednotlivci sú zaradení do troch kategórií ako zamestnaní, nezamestnaní alebo mimo pracovnej sily (predtým sa nazývali ekonomicky neaktívni). K dispozícii sú ďalšie rozdelenia, napríklad podľa rodovej príslušnosti a veku. VZPS EÚ vykonávajú národné štatistické úrady, údaje centrálnie spracúva Eurostat. Národné štatistické úrady zodpovedajú za návrh vnútroštátnych dotazníkov, výber vzorky, vedenie rozhovorov a odosielanie výsledkov Eurostatu v súlade so spoločným systémom kódovania. Vymedzenia pojmov používaných vo VZPS EÚ sú v súlade s uznesením 13. medzinárodnej konferencie štatistikov práce, ktorú v roku 1982 zvolala Medzinárodná organizácia práce (ďalej len „usmernenia MOP“).
Zodpovednosť za hodnotenie kvality údajov	Členské štáty na vnútroštátnej úrovni, Eurostat v prípade údajov zasielaných všetkými členskými štátmi.
Právny rámec	VZPS EÚ je od roku 1973 založené na európskych právnych predpisoch. Hlavné nariadenie do roku 2020: — nariadenie (ES) č. 577/98. Hlavné nariadenia účinné od zberu údajov v roku 2021: — nariadenie (EÚ) 2019/1700 (rámcové nariadenie), delegované nariadenie Komisie (EÚ) 2020/256, delegované nariadenie Komisie (EÚ) 2020/257, vykonávacie nariadenie Komisie (EÚ) 2019/2181 a vykonávacie nariadenie Komisie (EÚ) 2019/2240.
— Periodicita	Štvrťročná, ročná
— Dátum predloženia	Pokiaľ ide o štvrťročné údaje: do 12 týždňov od skončenia referenčného obdobia. Od roku 2021 do roku 2023 do desiatich týždňov od skončenia referenčného obdobia. Ročné údaje sa odvodzujú od údajov za štvrťroky. Údaje týkajúce sa ukazovateľa zisťovania „mzdy z hlavného zamestnania“ môžu byť zaslané Eurostatu do 21 mesiacov po skončení referenčného obdobia v prípade, že sa na poskytnutie týchto informácií využijú administratívne zdroje.
— Dátum uverejnenia	Neuvedený v právnom rámci.

Tematická oblasť Podniková štatistika	
Štatistická činnosť Štrukturálna podniková štatistika	
Opis	Štrukturálna podniková štatistika opisuje štruktúru, vedenie a výkonnosť hospodárskych činností až po najpodrobnejšiu úroveň činnosti (niekoľko stoviek hospodárskych odvetví). Štrukturálnu podnikovú štatistiku v širšom zmysle tvoria súhrnné súbory údajov rozvíjané, vytvárané a šírené na podporu rozhodovacieho procesu o politikách týkajúcich sa podnikateľského odvetvia v EÚ a na monitorovanie vplyvu týchto politik, ako aj na poskytovanie týchto informácií verejnosti, podnikom a vedeckej komunite.
Zodpovednosť za hodnotenie kvality údajov	Členské štáty na vnútroštátnej úrovni, Eurostat v prípade údajov zasielaných všetkými členskými štátmi.
Právny rámec	Štrukturálnu podnikovú štatistiku predkladajú členské štáty EÚ každoročne na základe právnej povinnosti od roku 1995.
— Periodicita	Ročná
— Dátum predloženia	Údaje by sa mali zaslať najneskôr 18 mesiacov po konci referenčného roka. Niekoľko odhadov predbežných výsledkov by sa malo zaslať najneskôr 10 mesiacov po konci referenčného roka.
— Dátum uverejnenia	Neuvedený v právnom rámci.

Tematická oblasť Zdravie	
Štatistická činnosť Výdavky na zdravotnú starostlivosť	
Opis	Štatistika výdavkov na zdravotnú starostlivosť je vyčíslením hospodárskych zdrojov určených na funkcie zdravotnej starostlivosti s výnimkou kapitálových investícií. Štatistika výdavkov na zdravotnú starostlivosť sa zaoberá najmä tovarom a službami zdravotnej starostlivosti, ktoré spotrebúvajú rezidentské jednotky bez ohľadu na to, kde táto spotreba prebieha (môže to byť v iných častiach sveta) alebo kto za ňu platí. Ako taký sa vývoz tovarov a služieb zdravotnej starostlivosti (pre nerezidentské jednotky) vylučuje, zatiaľ čo dovoz tovarov a služieb zdravotnej starostlivosti na konečné použitie sa zahŕňa. Údaje o výdavkoch na zdravotnú starostlivosť poskytujú informácie o funkčne vymedzených oblastiach zdravotníctva rozlíšené podľa kategórie poskytovateľa (napr. nemocnice a praktickí lekári), funkčnej kategórie (napr. služby liečebnej starostlivosti, rehabilitačnej starostlivosti, klinické laboratória, preprava pacientov a predpísané lieky) a systému financovania (napr. sociálne zabezpečenie, súkromné poisťovne a domácnosti). Na zber údajov o výdavkoch na zdravotnú starostlivosť sa používa systém zdravotníckych účtov a súvisiaca medzinárodná klasifikácia zdravotníckych účtov. Systém zdravotníckych účtov stanovuje integrovaný systém komplexných a medzinárodne porovnateľných účtov a poskytuje jednotný rámec pre základné pravidlá účtovníctva a súbor štandardných tabuliek na oznamovanie údajov o výdavkoch na zdravotnú starostlivosť. Systém zdravotníckych účtov – SHA 2011 – je štatistická referenčná príručka, v ktorej sa poskytuje komplexný opis finančných tokov v zdravotnej starostlivosti.
Zodpovednosť za hodnotenie kvality údajov	Členské štáty na vnútroštátnej úrovni; Eurostat, OECD a WHO posudzujú rôzne skupiny členských štátov.
Právny rámec	Nariadenie Komisie (EÚ) 2015/359, ktorým sa vykonáva nariadenie (ES) č. 1338/2008.
— Periodicita	Ročná, referenčné obdobie je kalendárny rok.
— Dátum predloženia	Údaje a referenčné metaúdaje za referenčný rok N sa musia predložiť do 16 mesiacov po konci referenčného roka.
— Dátum uverejnenia	Neuvedený v právnom rámci.

Tematická oblasť Zdravie	
Štatistická činnosť Štatistiky zdravotnej starostlivosti (okrem výdavkov)	
Opis	Spoločný zber údajov OECD, Eurostatu a WHO o štatistikách zdravotnej starostlivosti, ktoré sa netýkajú výdavkov, dopĺňa existujúci spoločný zber údajov o výdavkoch na zdravotnú starostlivosť. Z toho dôvodu sa nemocnice a zdroje vymedzujú v rámci systému zdravotníckych účtov. Zahrnuté zdravotnícke zdroje sú zamestnanosť v zdravotníctve, fyzické zdroje a činnosti v oblasti zdravia.
Zodpovednosť za hodnotenie kvality údajov	Členské štáty na vnútroštátnej úrovni; Eurostat, OECD a WHO posudzujú rôzne skupiny členských štátov.
Právny rámec	Komisia má v úmysle prijať právny základ pre zber údajov v roku 2023. Zatiaľ sa však údaje zbierajú dobrovoľne.
— Periodicita	Ročná
— Dátum predloženia	Údaje by sa mali poskytnúť do 14 mesiacov po skončení referenčného roka.
— Dátum uverejnenia	Neuvedený v právnom rámci.

Tematická oblasť Zdravie	
Štatistická činnosť Príčiny úmrtí	
Opis	Údaje o príčinách úmrtí poskytujú informácie o modeloch úmrtnosti a tvoria hlavný prvok informácií o verejnom zdraví. Európska štatistika o „príčinách úmrtí“ sa vzťahuje na všetky registrované úmrtia a pôrody mŕtvych detí, ku ktorým došlo v jednotlivých členských štátoch, pričom sa rozlišuje medzi rezidentmi a nerezidentmi. Údaje o príčinách úmrtí sa týkajú hlavnej príčiny, ktorou je podľa WHO „choroba alebo úraz, ktorý spôsobil sled patologických udalostí vedúcich priamo k smrti, alebo okolnosti nehody či násillia, ktoré zapríčinilo smrteľný úraz“. Údaje o príčinách úmrtí sa klasifikujú podľa 86 príčin v tzv. európskom užšom zozname príčin úmrtí založenom na Medzinárodnej štatistickej klasifikácii chorôb a pridružených zdravotných problémov (ICD). Údaje o príčinách úmrtia sa získavajú z úmrtných listov. Informácie poskytnuté v lekárskech osvedčeniach, v ktorých sa spresňuje príčina úmrtia, sa mapujú vzhľadom na ICD.
Zodpovednosť za hodnotenie kvality údajov	Členské štáty na vnútroštátnej úrovni, Eurostat v prípade údajov zasielaných všetkými členskými štátmi.
Právny rámec	Nariadenie Komisie (EÚ) 328/2011, ktorým sa vykonáva nariadenie (ES) č. 1338/2008.
— Periodicita	Ročná
— Dátum predloženia	Údaje za každý rok by sa mali poskytnúť do 24 mesiacov od konca referenčného roka (do 31. decembra); dobrovoľné údaje by sa mali poskytnúť do T + 18 mesiacov (do 30. júna).
— Dátum uverejnenia	Neuvedený v právnom rámci.

Zdroj: EDA na základe informácií dostupných na webovom sídle Eurostatu.

Príloha III – Príklady medzinárodných štatistických usmernení, odporúčaní a najlepších postupov

Téma a zdroj	Opis
Štatistický úrad	
Európska rada (2010)	Štatistické úrady by mali byť z hľadiska poskytovania údajov úplne nezávislé.
EHK OSN (2016)	Národný štatistický úrad je odborne nezávislý orgán organizovaný v rámci právomoci predsedu vlády/prezidenta krajiny alebo autonómny štátny orgán, ktorého riadiacim orgánom je štátna štatistická rada.
Zdroje	
OSN (2015)	Riaditeľ štatistickej agentúry zodpovedá za rozpočtové riadenie a má právo verejne sa vyjadrovať k rozpočtu vyčlenenému pre štatistickú agentúru.
OECD (2015)	Národné štatistické orgány majú dostatočné financovanie na tvorbu a šírenie štatistík, podporu odbornej prípravy zamestnancov, rozvoj výpočtových zdrojov a zavádzanie inovácií. Zdroje majú primeraný rozsah a kvalitu, aby plnili potreby v oblasti štatistiky.
EHK OSN (2018)	Z rozpočtu národného štatistického úradu je potrebné hradiť celkovú tvorbu štatistiky a personálne náklady, ale aj potrebné finančné prostriedky na investovanie do infraštruktúry, nových technológií a nových štatistických metódik atď.
OECD (2015)	Tvorcom oficiálnej štatistiky by sa mali poskytnúť dostatočné ľudské, finančné a technické zdroje potrebné na vykonávanie štatistických programov.
OECD (2020)	Národné štatistické úrady potrebujú určitú úroveň funkčnej a rozpočtovej autonómie a právnu subjektivitu, aby dokázali riadiť a prideľovať svoje ľudské, finančné a technické zdroje, v rámci celkových obmedzení stanovených buď vládou, alebo parlamentom, ktorým sa majú vnútroštátne štatistické orgány zodpovedať (napr. prostredníctvom správy o štatistických činnostiach a plnení rozpočtu), s cieľom získať práva alebo zmluvné záväzky s tretím stranami v rámci svojej nezávislej zodpovednosti, určiť potreby ľudských a technických zdrojov či plánovať a uprednostniť činnosti a štatistické operácie podľa ročných a viacročných plánov.
Hlavný štatistik	
EHK OSN (2016)	Národný štatistický úrad vedie hlavný štatistik, ktorého vymenúva predseda vlády/prezident krajiny na návrh vlády na stanovené funkčné obdobie [X] rokov na základe zverejneného oznámenia o voľnom pracovnom mieste a otvoreného výberového konania založeného výlučne na relevantných odborných spôsobilostiach. Pôvodné funkčné obdobie sa môže raz predĺžiť. Hlavný štatistik by nemal byť súčasťou bežných systémov mobility vo verejnej správe v prípade, že sa na tejto úrovni inak uplatňuje takýto systém. Hlavný štatistik by sa mal vymenovávať na funkčné obdobie stanovené v štatistickom zákone. V záujme zdôraznenia odbornej nezávislosti by sa funkčné obdobie nemalo zhodovať s funkčným obdobím vlády. V zákone sa stanovuje možnosť raz obnoviť mandát a možnosť ďalej ho obnovovať výlučne na základe nového zverejneného oznámenia o voľnom pracovnom mieste a otvoreného výberového konania.
OECD (2020)	Rôzne trvania mandátu riaditeľa národného štatistického úradu a politických orgánov by mohli posilniť odbornú nezávislosť tvorcov oficiálnej štatistiky.

Téma a zdroj	Opis
EHK OSN (2016)	Funkčné obdobie hlavného štatistika nemožno ukončiť pred jeho uplynutím zo žiadnych dôvodov s negatívnym vplyvom na štatistické zásady. Funkčné obdobie možno ukončiť len z týchto dôvodov: a) vzdanie sa mandátu samotného hlavného štatistika; b) odobratie občianstva; c) súdne rozhodnutie, ktorým sa hlavný štatistik vyhlasuje za neschopného pracovať alebo za osobu s obmedzenou pracovnou schopnosťou; d) právoplatné odsúdenie súdom za zámerný trestný čin alebo uväznenie podľa právoplatného rozsudku súdu; e) smrť hlavného štatistika, v prípade ktorej sa jeho mandát považuje za ukončený.
OECD (2020)	Postupy prepustenia hlavného štatistika vrátane zoznamu podmienok, za ktorých môže byť prepustený/-á, by sa mali jasne stanoviť v zákone o štatistike, aby sa zabezpečila jeho/jej nezávislosť od zmien vlády.
Hodnotenie kvality	
EHK OSN (2016)	Hodnotenia inštitucionálneho prostredia, procesov a výstupov národného štatistického systému môžu vykonávať interní a externí odborníci. Tieto hodnotenia by sa mali osobitne zameriavať na zásady oficiálnej štatistiky a uplatňovanie medzinárodných štatistických noriem a odporúčaní. Môžu byť iniciované tvorcom oficiálnej štatistiky, štatistickou radou alebo medzinárodnou organizáciou. Pri takýchto hodnoteniach sa môžu využívať vnútroštátni (napr. z vedeckej komunity) alebo medzinárodní odborníci. Výsledky takýchto hodnotení by sa mali zverejniť. Okrem toho je hlavný štatistik zodpovedný za pravidelné posudzovanie toho, či iní tvorcovia oficiálnej štatistiky plnia zásady oficiálnej štatistiky. V záujme zabezpečenia kvality štatistiky majú tvorcovia oficiálnej štatistiky povinnosť a právo uplatňovať štatistické metódy, napríklad úpravu jednotlivých údajov, prepájanie záznamov alebo iné formy kombinácie údajov z rôznych zdrojov alebo používanie techník odhadovania. Zahŕňa to správne zaobchádzanie s nedoručenými odpoveďami, a to pri výberových zisťovaniach aj pri vyčerpávajúcejších prieskumoch. Národný štatistický úrad si musí vybudovať metodické know-how, sledovať medzinárodný vývoj a deliť sa o tieto poznatky s inými tvorcami oficiálnej štatistiky.
Šírenie	
UN (2015)	Pred zmenami metód alebo klasifikácií a revíziami vo všeobecnosti sa vydáva predbežné upozornenie. Politika revízií tých výstupov, ktoré podliehajú pravidelnej a nepravidelnej revízii, sa zverejňuje, chyby odhalené vo zverejnených štatistikách sa opravujú čo najskôr a zverejňujú. Sú zavedené interné postupy nahlasovania a opravy chýb.
EHK OSN (2016)	Revízie sú výsledkom plánovaného procesu, keď sa nahromadia údaje alebo sa zmenia pojmy, vymedzenia a klasifikácie používané v oficiálnej štatistike, napríklad z dôvodu zmien medzinárodných noriem. Tvorcovia oficiálnej štatistiky by mali včas informovať používateľov o plánovaných zmenách a o účinku na porovnateľnosť v priebehu času, napríklad o zlomoch v časovom rade. V čase významných revízií štatistiky sa časový rad pred zmenou musí znovu zostaviť použitím nových pojmov, vymedzení a klasifikácií, aby sa zabezpečila dostatočná dĺžka koherentných časových radov pred zmenou a po nej.
OECD (2015)	Rovnaký prístup k oficiálnym štatistikám pre všetkých používateľov v tom istom čase je zaručený zákonom. Ak má verejný alebo súkromný subjekt prístup k oficiálnym štatistikám pred ich zverejnením, táto skutočnosť a následné opatrenia sa zverejnia a kontrolujú. V prípade úniku informácií sa opatrenia týkajúce sa prístupu pred zverejnením upravia, aby sa zabezpečila nestrannosť.

Téma a zdroj	Opis
EHK OSN (2016)	Prísna politika plnohodnotne rovnakého a súbežného prístupu k oficiálnej štatistike pre všetkých používateľov bez akéhokoľvek prístupu pred zverejnením. Ak existuje prax prístupu pred zverejnením, mala by sa preskúmať v záujme jej ukončenia alebo obmedzenia.
OECD (2020)	Dva ukazovatele sa uznávajú ako relevantné na meranie transparentnosti a vnímania nestrannosti a nezávislosti tvorcov oficiálnej štatistiky: po prvé v kalendároch štandardného času zverejnenia a predbežného zverejnenia sa 12 mesiacov vopred poskytujú presné dátumy zverejnenia (v odporúčaní sa ako osvedčený postup určil priebežne udržiavaný kalendár zverejňovania o 12 mesiacov vopred, v ktorom sa postupne sprístupňujú dátumy zverejnenia). Po druhé, zavedené postupy na zabezpečenie rovnakého prístupu všetkých používateľov k zverejneniu štatistických údajov v tom istom čase.
EHK OSN (2016)	Všetci tvorcovia oficiálnych štatistík musia stanoviť verejný, vopred oznámený kalendár zverejňovania s plánovanými dátumami a časmi zverejnení oficiálnych štatistík. Ten všetkých používateľov informuje o tom, kedy sa oficiálne štatistiky zverejnia, a zabezpečuje, aby sa štatistiky šírili bez ohľadu na reakciu vlády alebo politických činiteľov.
	Ku všetkým zverejneným oficiálnym štatistikám musia byť pripojené dostatočné a aktuálne metaúdaje a vysvetlivky, ktoré napísal zodpovedný tvorca, aby používatelia dokázali pochopiť výslednú štatistiku. Metaúdaje môžu poskytnúť informácie o atribútoch údajov, napríklad o dĺžke a konzistentnosti časových radov, priemerných očakávaných revíziách atď. Používatelia spomedzi odborníkov budú potrebovať podrobnejšie metaúdaje na zhodnotenie uplatnených štatistických metód a kvality štatistiky.
EHK OSN (2016)	Hlavnou požiadavkou spojenou so šírením je, aby sa oficiálna štatistika šírila včasným a presným spôsobom v plnom súlade so zásadami oficiálnej štatistiky a osobitnými článkami o šírení. Ochrana dôvernosti a rovnaký prístup k oficiálnym štatistikám sú kľúčové zásady týkajúce sa šírenia. Zásada rovnakého a súbežného prístupu k štatistikám pre všetkých používateľov vrátane používateľov z vlády je zásadná pre etiku oficiálnej štatistiky. Šírením na webe sa táto zásada môže v súčasnosti uplatňovať veľmi dôsledne, pričom sa stanoví presný čas zverejnenia, keď sa sprístupní nová štatistika. Vo všeobecnom práve sa ukladá prísná politika plnohodnotne rovnakého a súbežného prístupu k oficiálnej štatistike pre všetkých používateľov bez akéhokoľvek prístupu pred zverejnením. Rovnaký prístup je tiež dôležitým ukazovateľom odbornej nezávislosti tvorcov oficiálnej štatistiky. Ak existuje prax prístupu pred zverejnením, mala by sa preskúmať v záujme jej ukončenia alebo obmedzenia. Ak sa krajina rozhodne odchýliť od zásady rovnakého a súbežného prístupu, je potrebné do štatistického práva doplniť článok na reguláciu prístupu pred zverejnením pre vybrané orgány a vybrané štatistiky. Každý používateľ, ktorému sa udelí prístup pred zverejnením, musí podpísať vyhlásenie o embargu. Verejnosť musí byť informovaná o tom, ktoré orgány majú prístup pred zverejnením, ku ktorým údajom a kedy.
Partnerské preskúmania	
INTOSAI (2019)	Skúmaný najvyšší kontrolný úrad môže tiež požiadať pôvodný tím partnerského preskúmania, aby overil rozsah, v akom sa dodržali odporúčania po dohodnutom časovom intervale (napr. jeden, dva alebo tri roky) v závislosti od úrovne významnosti a závažnosti odporúčania. Po overení môže tím vypracovať ďalšiu správu o miere vykonania odporúčaní, ako aj o možných aktualizáciách pôvodných odporúčaní. Najmä v tých prípadoch, keď sa zverejnili výsledky prvého partnerského preskúmania, je osvedčeným postupom takisto zverejniť výsledky následného partnerského preskúmania v záujme transparentnosti a zodpovednosti.

Pozn.: zoznam nie je úplný.

Príloha IV – Zoznam projektov vybraných na audit

	Opis projektu	Krajina	Rok	Prijímateľ	Poskytovateľ finančných prostriedkov	Schválená výška grantu (v eurách)
1	<i>Ad hoc</i> modul v rámci VZPS 2016 týkajúci sa mladých ľudí na trhu práce	Fínsko	2015	Štatistický úrad Fínska	GR EMPL	63 813
2	Zlepšenia kvality VZPS*	Chorvátsko	2016	Chorvátsky štatistický úrad	ESP 2013 – 2020	28 424
3	<i>Ad hoc</i> modul v rámci VZPS 2017 týkajúci sa samostatnej zárobkovej činnosti	Cyprus	2016	Štatistické služby Cypru	GR EMPL	25 773
4	Zlepšenia kvality VZPS*	Taliansko	2016	Istituto Nazionale di Statistica (ISTAT)	ESP 2013 – 2020	29 000
5	<i>Ad hoc</i> modul v rámci VZPS 2017 týkajúci sa samostatnej zárobkovej činnosti	Taliansko	2016	Istituto Nazionale di Statistica (ISTAT)	GR EMPL	140 000
6	Zlepšenia kvality VZPS*	Fínsko	2017	Štatistický úrad Fínska	ESP 2013 – 2020	177 474
7	Príprava, zber a zaslanie štatistických údajov o používaní IKT a elektronickom obchode v podnikoch a o používaní IKT v domácnostiach – 2014*	Cyprus	2013	Štatistické služby Cypru	ESP 2013 – 2020	98 834
8	Mikroúdaje prepájajúce štrukturálnu podnikovú štatistiku s inými podnikovými štatistikami	Fínsko	2015	Štatistiky Fínska, Dánska, Nórska, Švédska, Holandska a Lotyšska, viacnárodný projekt	ESP 2013 – 2020	185 467
9	Mikroúdaje prepájajúce štrukturálnu podnikovú štatistiku s inými podnikovými štatistikami	Taliansko	2015	Istituto Nazionale di Statistica (ISTAT)	ESP 2013 – 2020	33 909
10	Rozvoj štrukturálnej podnikovej štatistiky*	Litva	2018	Statistikos Departamentas Prie Liet	ESP 2013 – 2020	16 340
11	Zdravotné účty (SHA 2011)*	Fínsko	2014	Fínsky Inštitút pre zdravotníctvo a sociálnu starostlivosť (THL)	GR SANTE	52 748
12	Štatistika úmrtnosti	Chorvátsko	2019	Hrvatski Zavod Za Javno Zdravstvo	GR SANTE	52 748
13	Litovský výpočet údajov o úmrtnosti na základe diagnózy	Litva	2019	Higienos Institutas	GR SANTE	13 302

Pozn.: projekty označené hviezdičkou sa týkajú povinných štatistických činností.

Príloha V – Hľadanie alternatív pre včasnejšie údaje o úmrtiach na COVID-19

Prvé úmrtia na COVID-19 v Európe boli potvrdené vo februári 2020. Nie je však nádej, aby sa úplné európske štatistiky príčin úmrtí za rok 2020 zverejnili skôr ako v roku 2023 (pozri [ilustráciu 10](#)). S cieľom riešiť informačné potreby počas pandémie sa zbierali dva súbory údajov v takmer reálnom čase: počet úmrtí na COVID-19 na dennej báze a úmrtia ako životne dôležité demografické udalosti na týždennej báze.

Počet úmrtí na COVID-19 Európske centrum pre prevenciu a kontrolu chorôb ([ECDC](#)) uverejňuje počet úmrtí na COVID-19 v Európe od zdrojov ako ministerstvá zdravotníctva a úrady pre verejné zdravie. [WHO](#) a [Univerzita Johnsa Hopkinsa](#) uverejňujú tie isté štatistiky na celosvetovej úrovni. Z dôvodu rozdielov medzi štátmi v klasifikácii príčin úmrtí, ako aj niekoľkých problémov s nedostatočným a nadmerným pokrytím sa však môžu údaje výrazne líšiť a sťažovať porovnanie krajín. Napríklad Belgicko na začiatku pandémie registrovalo všetky úmrtia, ktoré *mohli* súvisieť s ochorením COVID-19 ako úmrtia *skutočne* spôsobené ochorením COVID-19 bez toho, aby sa požadovali laboratórne testy. Naproti tomu Taliansko vyžadovalo pozitívny výsledok testu, aby sa úmrtie pripísalo ochoreniu COVID-19, a na Cypre sa používala kombinácia týchto dvoch prístupov.

Úmrtia a abnormálna úmrtnosť: Túto metódu, za ktorú zodpovedajú vnútroštátne štatistické úrady, odborníci považujú za vhodnejšie meradlo celkového vplyvu pandémie na úmrtia, hoci sa nezohľadňujú nedávne demografické zmeny ako starnutie obyvateľstva. Zachytáva úmrtia na COVID-19, ktoré neboli správne diagnostikované a nahlásené, ako aj úmrtia z iných príčin, ktoré možno pripísať celkovým podmienkam počas pandémie. EŠS zaviedol zber údajov o týždenných úmrtiach v apríli 2020 a v decembri 2020 sa začala zverejňovať abnormálna úmrtnosť. Národné štatistické úrady naďalej zasielali [Eurostatu](#) týždenné údaje o úmrtiach na dobrovoľnom základe.

V nasledujúcej tabuľke sa uvádzajú údaje za roky 2020 a 2021 v krajinách EÚ a EZVO vypočítané použitím oboch metodík. Abnormálna úmrtnosť je približne o 34 % vyššia ako číselné údaje ECDC o úmrtiach na COVID-19.

	Úmrtia na COVID-19 (ECDC)	Abnormálna úmrtnosť* (Eurostat)
2020	393 570	557 823
2021	519 136	667 599
Spolu	912 706	1 225 422

* Porovnáva počet úmrtí zo všetkých príčin zaznamenaný počas pandémie a počet úmrtí očakávaný, keby pandémie nevypukla, použitím údajov z posledných rokov pred pandemiou (2016 – 2019).

Zdroj: Eurohealth 2020; 26(2); West, A., *Reporting of COVID-19 deaths in Austria, France, Germany, Italy, Portugal and the UK*, Social Policy Working Paper 10 – 20, Londýn: Katedra sociálnej politiky LSE, 2020; ECDC pre úmrtia na COVID-19, Eurostat pre abnormálnu úmrtnosť.

Príloha VI – Odporúčania ESGAB, 2014 a 2021

2014 (druhé partnerské preskúmanie Eurostatu)	2021 (tretie partnerské preskúmanie Eurostatu)
2014/1 Podrobnosti týkajúce sa budúcich menovaní generálnych riaditeľov Eurostatu by mali byť stanovené zákonom a založené na otvorenom výberovom konaní.	2021/1 ESGAB odporúča, aby sa v právnych predpisoch stanovili dôvody pre predčasné ukončenie zmluvy (prepustenie) generálneho riaditeľa Eurostatu. Nemali by zahŕňať dôvody, ktoré majú negatívny vplyv na jeho/jej odbornú alebo vedeckú nezávislosť.
2014/2 Kľúčovými kritériami výberu generálneho riaditeľa Eurostatu by mali byť jeho/jej odborná povesť v medzinárodnej štatistickej komunite a jeho/jej riadiace schopnosti.	2021/2 ESGAB odporúča, aby prijímanie do zamestnania a prepúšťanie vrcholových manažérov Eurostatu okrem generálneho riaditeľa bolo verejné a transparentné so silným dôrazom na kvalifikáciu v oblasti štatistiky.
2014/3 V právnych predpisoch by sa mali stanoviť dôvody pre predčasné ukončenie pracovného pomeru generálneho riaditeľa Eurostatu. Nemali by zahŕňať dôvody, ktoré majú negatívny vplyv na jeho/jej odbornú alebo vedeckú nezávislosť.	2021/3 ESGAB odporúča, aby Eurostat zabezpečil systematické monitorovanie vykonávania referenčného rámca kvality uplatniteľného na iné štatistiky v spolupráci s dotknutými GR Európskej komisie. Malo by to zahŕňať preskúmanie užitočnosti vytvorenia procesu vzájomného partnerského preskúmania na monitorovanie a – v prípade potreby – posilnenie súladu s referenčným rámcom kvality.
2014/4 Prijímanie do zamestnania a prepúšťanie vrcholových manažérov Eurostatu okrem generálneho riaditeľa by malo byť verejné a transparentné so silným dôrazom na kvalifikáciu v oblasti štatistiky.	2021/4 ESGAB odporúča, aby Eurostat kriticky zhodnotil, či je súčasná prax predbežného poskytovania štatistík iným orgánom Európskej komisie pri dodržaní Kódexu postupov pre európsku štatistiku v súlade s postavením Eurostatu ako vlajkonosiča ESS.
2014/5 Budúce európske právne predpisy v oblasti štatistiky by mali byť v súlade s legislatívnou architektúrou prijatou v roku 2013 a jej trojstupňovým prístupom, pričom sa bude rozlišovať najmä medzi predmetom úpravy (čo?) v rámcových nariadeniach a spôsobom vykonávania (ako) v delegovaných a vykonávacích aktoch.	2021/5 ESGAB odporúča, aby Eurostat ďalej rozvinul svoje už silné záruky dôveryhodnosti preskúmaním a v rámci možností ďalšou harmonizáciou postupov v oblastiach štatistiky, pokiaľ ide o postupy a nástroje anonymizácie a/alebo kontroly zverejňovania štatistík.
2014/6 Prípady, keď sa vykonávanie právne stanovených a dohodnutých metódik alebo nástrojov v niektorých členských štátoch výrazne oneskorí, by sa mali preskúmať a analyzovať s cieľom určiť a vykonať potrebné systémové nápravné opatrenia.	2021/6 ESGAB odporúča, aby Eurostat vytvoril ucelenú stratégiu spolupráce s akademickou obcou.
2014/7 Harmonizácia metódik spracovania údajov a výpočtu ukazovateľov kvality by sa mala v spolupráci s členskými štátmi dôsledne uplatňovať.	2021/7 ESGAB odporúča, aby Eurostat ďalej zlepšil svoju komunikáciu a šírenie vzhľadom na „nový svet presýtený informáciami“, v ktorom mnohí poskytovatelia bojujú o obmedzenú pozornosť používateľov.
2014/8 Hodnotenia by sa mali vykonávať pravidelne a systematicky, aby sa zabezpečila konzistentnosť postupov kontroly vykonávaných porovnateľným spôsobom vo všetkých oblastiach štatistiky.	2021/8 ESGAB odporúča, aby Eurostat v prípade potreby našiel vhodné spôsoby vytvorenia externe dostupných databáz príslušných štatistík z minulosti, aby uľahčil výskum relevantný pre politiku.
2014/9 Postup riadenia a zabezpečovania kvality by sa mal ďalej harmonizovať a zjednodušiť. Základná spoločná norma pre správy o kvalite zamerané na používateľa a tvorca by sa mala používať pre všetky štatistické operácie a oblasti. Tým sa zabezpečí, aby sa v týchto správach poskytovali podobné informácie a aby sa kvalita v rôznych oblastiach mohla hodnotiť rovnako.	2021/9 ESGAB odporúča, aby Eurostat podnikol kroky na posilnenie výskumu mikroúdajov tým, že rozvinie vhodné podmienky a dohodne sa s členskými krajinami o súboroch údajov, prístup ku ktorým môže byť uskutočniteľný, a že rozvinie techniky ochrany súkromia pre prístup (napríklad softvér založený na metaúdajoch), ktoré by sa uplatňovali aj na úrovni krajiny.
2014/10 Cieľom Eurostatu by malo byť zverejniť úplný kalendár zverejňovania a spoločné zverejňovanie štatistík Eurostatu a národných štatistických úradov.	2021/10 ESGAB odporúča, aby Eurostat ďalej rozvíjal svoje analytické rámce, pokiaľ ide o revízie. Eurostat by mal zverejňovať svoju politiku revízií a pravidelné analýzy revízií.
2014/11 Eurostat by mal v plnej miere preskúmať možný vplyv zákazu poskytovania štatistík pred ich zverejnením a spôsoby, ako riadiť riziká v prípade zachovania prísne obmedzeného poskytovania jednotlivým tlačovým agentúram pred zverejnením.	2021/11 ESGAB odporúča spoluzákonomdarcom, aby sa nadchádzajúcim prijatím aktu EÚ o údajoch vytvorila stála cesta a prístup k údajom v súkromnej držbe pre Eurostat a všetkých tvorcov európskej štatistiky.

2014 (druhé partnerské preskúmanie Eurostatu)	2021 (tretie partnerské preskúmanie Eurostatu)
2014/12 Eurostat by mal preskúmať a zrevidovať svoju komunikačnú stratégiu, aby zabezpečil, že účinne osloví svoje cieľové publikum v dnešnom mediálnom prostredí a bude optimálne využívať moderné komunikačné nástroje pre rôzne segmenty používateľov.	2021/12 ESGAB odporúča, aby Eurostat vytvoril ucelenú stratégiu pre používanie nových digitálnych zdrojov údajov, ktoré majú potenciál prispieť k cieľom relevantnosti, presnosti a včasnosti a môžu pomôcť znížiť zaťaženie respondentov a zvýšiť nákladovú efektívnosť.
2014/13 Eurostat by mal podporovať koordinačnú úlohu národných štatistických úradov vo vzťahu k iným vnútroštátnym orgánom tým, že bude od národných štatistických úradov alebo oprávnených iných vnútroštátnych orgánov prijímať len prenosy údajov v súlade s kódexom. Koncový dátum pre neoprávnené doručenia údajov by sa mal široko oznámiť rok vopred. Ak by po oznámenom dátume pokračovali neoprávnené prenosy údajov alebo prenosy údajov, ktoré nie sú v súlade s kódexom, Eurostat by mal údaje odmietnuť.	2021/13 ESGAB odporúča, aby Eurostat a ECB vychádzali z existujúcej silnej spolupráce medzi EŠS a ESCB s cieľom využiť priestor na lepšiu koordináciu a spoluprácu v oblasti zdieľania údajov a riešenia zložitých štatistických prípadov (napríklad nadnárodné podniky) a zhodnotili potenciál spoločnej štatistickej infraštruktúry (napríklad štatistické obchodné registre).
2014/14 Eurostat musí vytvoriť jasné mechanizmy v súvislosti so svojou koordinačnou úlohou v rámci Európskej komisie a vytvoriť inventár existujúcich štatistických činností.	2021/14 ESGAB odporúča, aby Eurostat vykonal identifikáciu a mapovanie (budúcich) požadovaných zručností/kompetencií zamestnancov. Na základe týchto informácií by sa mali prispôsobiť ponuky odbornej prípravy pre existujúcich zamestnancov, aby sa umožnilo úspešné zvyšovanie úrovne zručností v relevantných nových oblastiach. Eurostat by zároveň mal aktívne využívať všetky možnosti súčasného systému prijímania do zamestnania Európskej komisie, aby prilákal a udržal si zamestnancov s potrebnými nadčasovými zručnosťami.
2014/15 EŠS a ESCB by sa mali zamerať na pragmatické vykonávanie činností v rámci stanoveného rozdelenia práce a pokračovať v praktickej spolupráci. Bolo by prospešné, keby ESCB prijal overiteľné postupy zabezpečovania kvality podobné postupom EŠS s cieľom posilniť toto vzájomné porozumenie.	2021/15 ESGAB odporúča, aby tvorcovia politik EÚ podporili všetko prebiehajúce úsilie o inováciu primeraným financovaním, ktoré by zahŕňalo finančné aj ľudské zdroje. Tiež opakuje svoje odporúčania (odporúčanie 2020/6 a 2020/7), aby Komisia navrhla významné investície do digitálnej infraštruktúry na štatistické účely s cieľom umožniť inováciu a experimentovanie. V rámci plánov na podporu obnovy a odolnosti členských štátov a ďalších relevantných fondov EÚ by sa mali podporovať tieto kroky v oblasti nových európskych politických iniciatív v celom európskom štatistickom systéme zahŕňajúce vývoj aj prevádzkové náklady.
2014/16 Pri najbližšej revízii kódexu správania by sa mala vypracovať zásada a príslušné ukazovatele na riešenie potreby koordinovať vývoj, tvorbu a šírenie európskej štatistiky.	2021/16 ESGAB odporúča, aby Eurostat a EŠS vykonali dôsledné a úplné posúdenie skúseností získaných počas krízy COVID-19. Toto posúdenie by malo zahŕňať výzvy, reakcie, prekážky, úspechy a mali by sa v ňom vyvodiť konkrétne závery. Okrem toho by sa mal pripraviť akčný plán v záujme odolnosti v budúcich krízových situáciách.
	2021/17 ESGAB odporúča, aby Eurostat spolu s národnými štatistickými úradmi stanovil postupy pre iniciatívne zavádzanie rýchlych štatistických inovácií, ktoré by mali zahŕňať najmä experimentálnu štatistiku. Mali by sa tiež pripravovať na obdobia kríz a ďalej zahŕňať návrhy na zabezpečenie viditeľnosti takýchto štatistik, ako aj navrhovať postupy na ich prípadné všeobecné používanie.
	2021/18 ESGAB odporúča Eurostatu, aby v prípade potreby aktívne a v plnom rozsahu využíval právomoci článku 14 ods. 1 písm. b) a ods. 2 nariadenia č. 223/2009, aby dokázal rýchlo reagovať na nepredvídané a naliehavé potreby v oblasti štatistiky pre tvorcov politik. Na to by mal analyzovať potenciál a obmedzenia týchto právnych ustanovení. Ak sa ukáže ako neprimerané, otázka by sa mala zväziť v súvislosti so zmenou nariadenia č. 223/2009.

Príloha VII – Zhrnutia opatrení národných štatistických úradov na zlepšenie – stav k 31. decembru 2019

Zatriedenie	Všetky opatrenia	Neuzavreté opatrenia k 31/12/18	Dokončené	Uzavreté	Pokrok závisí od iných	Oneskorené	Priebežné	Neuzavreté opatrenia k 31/12/19
1. Riadenie a právne aspekty, koordinácia	221	65	9	4	23	17	8	52
1.1. Odborná nezávislosť	72	26	1	0	15	6	2	25
1.2. Oprávnenie na zber údajov	3	0	0	0	0	0	0	0
1.3. Právne aspekty dôvernosti	2	1	0	1	0	0	0	0
1.4. Koordinácia	144	38	8	3	8	11	6	27
2. Primeranosť zdrojov a nákladová efektívnosť	152	47	14	4	4	22	4	29
2.1. Zdroje	57	14	5	0	3	2	3	9
2.2. Odborná príprava	22	4	1	0	0	2	0	3
2.3. Nákladová efektívnosť	73	29	8	4	1	18	1	17
3. Kvalita a metodika	231	60	26	1	2	21	7	33
3.1. Závazok v oblasti kvality	102	33	17	1	1	10	3	15
3.2. Metodika a ochrana dôvernosti	46	9	2	0	0	3	2	7
3.3. Kvalita výstupu a interakcia s používateľmi	83	18	7	0	1	8	2	11
4. Zníženie zaťaženia a administratívne údaje	85	23	4	4	7	4	4	15
4.1. Zníženie zaťaženia	28	5	0	3	0	1	2	2
4.2. Administratívne údaje	57	18	4	1	7	3	2	13
5. Nestrannosť a šírenie	221	43	11	5	3	15	6	27
5.1. Nestrannosť	46	6	3	1	1	0	1	2
5.2. Šírenie, prístupnosť a jasnosť	123	25	4	3	1	11	4	18
5.3. Šírenie mikroúdajov	52	12	4	1	1	4	1	7
Celkový súčet	910	237	64	18	39	79	29	155

Zdroj: EDA na základe údajov Komisie.

Príloha VIII – Pokrytie národných štatistických systémov v treťom kole partnerských preskúmaní

Krajina	Celkový počet iných vnútroštátnych orgánov	Iné vnútroštátne orgány vybrané na partnerské preskúmanie
Rakúsko	7	Spolkové ministerstvo pre opatrenia v oblasti klímy, životné prostredie, energetiku, mobilitu, inovácie a technológie (BMK)
		Spolkové ministerstvo pre poľnohospodárstvo, regióny a cestovný ruch (BMLRT)
		Umweltbundesamt – Rakúska agentúra pre životné prostredie (UBA)
		Energie-Control Austria (E-Control)
Bulharsko	10	Útvar pre poľnohospodársku štatistiku na generálnom riaditeľstve pre poľnohospodárstvo a regionálnu politiku (Ministerstvo poľnohospodárstva, potravinárstva a lesníctva)
		Riaditeľstvo pre analýzy, plánovanie a prognostiku a útvar pre medicínske odborné znalosti o práceschopnosti a nehodách pri práci na riaditeľstve pre poistenie a krátkodobé dávky Národného inštitútu sociálneho zabezpečenia
		Riaditeľstvo pre monitorovanie a posudzovanie životného prostredia vo Výkonnej agentúre pre životné prostredie na Ministerstve životného prostredia a vodných zdrojov
Belgicko	15	FPS (federálna verejná služba) pre vnútorné záležitosti
		FPS pre hospodárstvo, MSP, samostatnú zárobkovú činnosť a energetiku – GR pre energetiku
		Inštitút pre národné účty
		Vlaamse Statistische Autoriteit (štatistický úrad Flámska)
Dánsko	15	Dánsky úrad pre prisťahovalectvo
		Dánska agentúra pre energiu
		Dánska agentúra na ochranu životného prostredia
Estónsko	1	---
Fínsko	6	Fínske colné orgány
		Inštitút prírodných zdrojov Fínska
		Národný inštitút pre zdravotníctvo a sociálnu starostlivosť
		Fínsky úrad pre prisťahovalectvo

Krajina	Celkový počet iných vnútroštátnych orgánov	Iné vnútroštátne orgány vybrané na partnerské preskúmanie
Francúzsko	12	Odbor štatistiky a výhľadovej analýzy (Ministerstvo poľnohospodárstva a potravinárstva)
		Odbor údajov a štatistických štúdií (Ministerstvo pre ekologickú transformáciu)
		Riaditeľstvo pre výskum, štúdie, hodnotenie a štatistiku (Ministerstvo solidarity a zdravotníctva, Ministerstvo hospodárstva, financií a obnovy a Ministerstvo práce, zamestnanosti a ekonomického začlenenia)
Nemecko	30	Spolkový úrad pre poľnohospodárstvo a potravinárstvo
		Spolková agentúra práce
		Štatistické úrady spolkových krajín (spolu 14)
Grécko	10	Ministerstvo životného prostredia a energie
		Ministerstvo rozvoja vidieka a potravín
		Národné dokumentačné centrum
Írsko	15	Agentúra pre ochranu životného prostredia (EPA)
		Ministerstvo spravodlivosti (DoJ)
		Ministerstvo zdravotníctva (DoH)
Taliansko	13	Ministerstvo pre ekologickú transformáciu
		Ministerstvo zdravotníctva
		Taliansky inštitút pre ochranu a výskum životného prostredia (ISPRA)
		Prevádzkovateľ energetických služieb (GSE)
Litva	8	Agentúra na ochranu životného prostredia
		Inštitút hygieny
		Štátny podnik: Poľnohospodárske informačné a vidiecke obchodné stredisko
Luxembursko	11	Generálny inšpektorát sociálneho zabezpečenia (IGSS)
		Odbor vidieckej ekonomiky
		Riaditeľstvo pre zdravie
Malta	1	Riaditeľstvo pre zdravotnícke informácie a výskum
Holandsko	-	---
Nórsko	8	Nórske riaditeľstvo rybárstva
		Nórske riaditeľstvo imigrácie
		Nórsky inštitút pre výskum biohospodárstva (NIBIO)
		Nórsky inštitút verejného zdravia (FHI)

Krajina	Celkový počet iných vnútroštátnych orgánov	Iné vnútroštátne orgány vybrané na partnerské preskúmanie
Poľsko	11	Ministerstvo pôdohospodárstva a rozvoja vidieka
		Ministerstvo spravodlivosti
		Ministerstvo financií
Portugalsko	5	Generálne riaditeľstvo pre štatistiku vzdelávania a vedy Ministerstva školstva a vedy, technológie a vyššieho vzdelávania (DGEEC)
		Generálne riaditeľstvo pre energetiku a geológiu Ministerstva pre životné prostredie a zmenu klímy (DGEG)
		Generálne riaditeľstvo pre politiku v oblasti spravodlivosti Ministerstva spravodlivosti (DGPJ)
		Generálne riaditeľstvo prírodných zdrojov, morských zdrojov a bezpečnostných služieb Ministerstva pre námorné záležitosti (DGRM)
		Odbor strategického plánovania Ministerstva práce, solidarity a sociálneho zabezpečenia (GEP)
Španielsko	17	Oddelenie generálneho riaditeľstva pre analýzu, koordináciu a štatistiku (v rámci sekretariát pre poľnohospodárstvo, rybne hospodárstvo a potravinárstvo), ministerstvo poľnohospodárstva, rybárstva a potravinárstva
		Oddelenie generálneho riaditeľstva pre ekonomické štúdie a štatistiku (Generálne riaditeľstvo pre ekonomické plánovanie a rozpočet; oddelenie sekretariátu pre dopravu, mobilitu a mestskú politiku) Ministerstva dopravy, mobility a mestských politiky
		Oddelenie generálneho riaditeľstva pre výhľady, stratégiu a nariadenia v oblasti energetiky (Generálne riaditeľstvo pre politiku v oblasti energetiky a baní; Štátny sekretariát pre energetiku), Ministerstvo ekologickej transformácie a demografických výziev
Švédsko	20	Švédska národná agentúra pre vzdelávanie
		Švédsky národný úrad pre finančný dohľad
		Švédska agentúra pre migráciu
		Švédska agentúra verejného zdravia

Zdroj: Webové sídlo Eurostatu

- Zoznam národných štatistických úradov a iných vnútroštátnych orgánov zodpovedných za rozvoj, tvorbu a šírenie európskej štatistiky určených členskými štátmi (aktualizovaný 12. októbra 2021);
- Zoznam iných vnútroštátnych orgánov (posledná aktualizácia v máji 2022) zúčastňujúcich sa na treťom kole partnerských preskúmaní 2021 – 2023

Poznámka: Informácie o iných vnútroštátnych orgánoch zúčastňujúcich sa na partnerských preskúmaniach národných štatistických systémov Chorvátska, Cypru, Česka, Maďarska, Islandu, Lotyšska, Lichtenštajnska, Rumunska, Slovenska, Slovinska a Švajčiarska budú k dispozícii v novembri 2022.

Skratky

CoD: príčiny úmrtí

CoP: Kódex postupov pre európsku štatistiku

ECB: Európska centrálna banka

ECDC: Európske centrum pre prevenciu a kontrolu chorôb

ESP: európsky štatistický program

ESS: európsky štatistický systém

EZVO: Európske združenie voľného obchodu

GR EMPL: Generálne riaditeľstvo Komisie pre zamestnanosť, sociálne záležitosti a začlenenie

GR GROW: Generálne riaditeľstvo Komisie pre vnútorný trh, priemysel, podnikanie a MSP

GR SANTE: Generálne riaditeľstvo Komisie pre zdravie a bezpečnosť potravín

IVO: iný vnútroštátny orgán

MOP: Medzinárodná organizácia práce

MSP: malé a stredné podniky

NŠÚ: národný štatistický úrad

OECD: Organizácia pre hospodársku spoluprácu a rozvoj

ŠPŠ: štrukturálna podniková štatistika

VZPS: výberové zisťovanie pracovných síl

WHO: Svetová zdravotnícka organizácia

Glosár

Abnormálna úmrtnosť: počet úmrtí zo všetkých príčin meraný počas krízy, ktoré sú nad rámec úmrtí, ktoré by bolo možné zaznamenať za „bežných“ podmienok.

Chorobnosť: stav, keď má niekto ochorenie.

Chýbajúce údaje: nedostupnosť údajov potrebných na osobitný účel.

Inštitucionálny používateľ štatistiky: vnútroštátna alebo medzinárodná organizácia, napríklad národná vláda alebo národná centrálna banka, alebo inštitúcia, orgán alebo útvar EÚ.

Kľúčový ukazovateľ výkonnosti: vyčísliteľná miera vyjadrujúca výkonnosť vo vzťahu ku kľúčovým cieľom.

Malé a stredné podniky: definícia veľkosti, ktorá sa vzťahuje na spoločnosti a iné organizácie, na základe počtu zamestnancov a určitých finančných kritérií. Malé podniky majú menej ako 50 zamestnancov a obrat alebo celková súvaha neprevyšuje 10 mil. EUR. Stredné podniky zamestnávajú menej ako 250 zamestnancov a majú obrat do 50 mil. EUR alebo celkovú súvahu do 43 mil. EUR.

Metaúdaje: údaje, ktorými sa vymedzujú a opisujú iné údaje.

Mikroúdaje: údaje o jednotlivcovi, domácnosti, podniku alebo organizácii.

Nestrannosť: zásada, podľa ktorej sa štatistika musí rozvíjať, tvoriť a šíriť neutrálne a tak, aby sa so všetkými používateľmi zaobchádzalo rovnako.

Nezamestnaný: nezamestnaná osoba vo veku od 15 alebo 16 do 74 rokov, ktorá počas referenčného týždňa nemá prácu, pripravená na nástup do zamestnania v rámci nasledujúcich dvoch týždňov (alebo ktorá si už našla zamestnanie, do ktorého nastúpi do troch mesiacov) a ktorá si aktívne hľadala zamestnanie niekedy počas predchádzajúcich štyroch týždňov.

Občianska spoločnosť: časť spoločnosti oddelená od vlád a podnikov, ktorá sa skladá zo združení a z ďalších zoskupení zastupujúcich spoločné záujmy vo verejnej sfére.

Príčina úmrtia: Choroba alebo zranenie, ktorým sa začal rad chorobných dejov, ktoré priamo viedli k úmrtiu, alebo okolnosti úrazu či násilného činu, ktorý viedol k smrteľnému zraneniu.

Relatívna štandardná chyba: meradlo štatistickej presnosti odhadu. Menšie relatívne štandardné chyby poukazujú na spoľahlivejšie výsledky a vyššie na menej spoľahlivé výsledky.

Systém zdravotníckych účtov: štandardný hospodársky rámec pre zdravotnícke účtovníctvo v krajinách EŠS použitím účtovných pravidiel, ktoré sú metodicky zlučiteľné so systémom národných účtov na vytvorenie komplexných, konzistentných a medzinárodne porovnateľných účtov, ktoré spĺňajú kľúčové potreby používateľov.

Štandardizovaná miera úmrtnosti: miera úmrtnosti obyvateľstva upravená v súlade so štandardnou vekovou štruktúrou na zlepšenie porovnateľnosti v priebehu času a medzi rôznymi krajinami.

Údaje/dáta: súbory hodnôt kvalitatívnych a kvantitatívnych premenných, napríklad fakty alebo merania, z ktorých možno vyvodiť informácie.

Odpovede Komisie

<https://www.eca.europa.eu/sk/Pages/DocItem.aspx?did=62590>

Harmonogram

<https://www.eca.europa.eu/sk/Pages/DocItem.aspx?did=62590>

Audítorský tím

V osobitných správach EDA sa predkladajú výsledky jeho auditov, ktoré sa týkajú politik a programov EÚ alebo tém riadenia súvisiacich s konkrétnymi rozpočtovými oblasťami. EDA vyberá a navrhuje tieto audítorské úlohy tak, aby mali maximálny vplyv, pričom sa zohľadňujú riziká z hľadiska výkonnosti či zhody, výška súvisiacich príjmov alebo výdavkov, budúci vývoj a politický a verejný záujem.

Tento audit výkonnosti vykonala audítorská komora IV Regulácia trhov a konkurencieschopné hospodárstvo, ktorej predsedá člen EDA Mihails Kozlovs. Audit viedla členka Dvora audítorov Ildikó Gáll-Pelcz a podporu jej poskytli Claudia Kinga Bara, vedúca kabinetu, Zsolt Varga, atašé kabinetu; Sabine Hiernaux-Fritsch, hlavná manažérka; Athanasios Koustoulidis, vedúci úlohy; Maria Isabel Quintela a Ezio Guglielmi, audítorka a audítor. Jazykovú podporu poskytol Thomas Everett.

Ildikó GÁLL-PELCZ

Claudia Kinga Bara

Zsolt Varga

Athanasios
Koustoulidis

Maria Isabel
Quintela

Thomas Everett

AUTORSKÉ PRÁVA

© Európska únia, 2022

Politika týkajúca sa opakovaného použitia materiálov Európskeho dvora audítorov (EDA) je stanovená v [rozhodnutí EDA č. 6/2019](#) o politike otvoreného prístupu a opakovanom použití dokumentov.

Pokiaľ sa nestanovuje inak (napr. v osobitnom upozornení o autorských právach), obsah materiálov EDA vo vlastníctve EÚ podlieha licenci [Creative Commons Attribution 4.0 International \(CC BY 4.0\)](#). Vo všeobecnosti je preto opakované použitie povolené pod podmienkou, že sa náležite uvedie zdroj a označia prípadné zmeny. Tí, ktorí opakovane používajú obsah EDA, nesmú skresliť pôvodný význam alebo odkaz. EDA nenesie zodpovednosť za žiadne dôsledky opakovaného použitia.

V prípade, že konkrétny materiál zobrazuje alebo opisuje identifikovateľné súkromné osoby, napr. fotografie zamestnancov EDA, alebo ak obsahuje prácu tretej strany, je potrebné získať dodatočné povolenie.

Ak je tento súhlas udelený, ruší a nahrádza sa ním uvedené všeobecné povolenie a jasne sa vymedzí každé prípadné obmedzenie týkajúce sa použitia.

V prípade použitia či šírenia obsahu materiálov, ktoré EÚ nevlastní, je potrebné žiadať povolenie priamo od držiteľov autorských práv.

Ilustrácia 2 – ikony: tieto symboly boli navrhnuté pomocou zdrojov z webovej stránky [Flaticon.com](#). © Freepik Company S.L. Všetky práva vyhradené.

Politika EDA týkajúca sa opakovaného použitia materiálov sa nevzťahuje na softvér ani dokumenty, ktoré podliehajú právam priemyselného vlastníctva, ako sú patenty, ochranné známky, zapísané dizajny, logá a názvy.

Na súbore webových sídiel inštitúcií Európskej únie v rámci domény europa.eu sa uvádzajú odkazy na sídla tretích strán. Keďže sú mimo kontroly EDA, odporúčame Vám oboznámiť sa s ich politikami ochrany osobných údajov a autorských práv.

Použitie loga EDA

Logo EDA sa nesmie použiť bez predchádzajúceho súhlasu Európskeho dvora audítorov.

PDF	ISBN 978-92-847-9042-5	ISSN 1977-5776	doi:10.2865/587764	QJ-AB-22-023-SK-N
HTML	ISBN 978-92-847-9056-2	ISSN 1977-5776	doi:10.2865/436512	QJ-AB-22-023-SK-Q

Európska štatistika je verejným statkom a je nevyhnutná na to, aby pomohla tvorcom politík, podnikom a občanom prijímať rozhodnutia založené na dôkazoch. V roku 2012 sme uverejnili osobitnú správu o kvalite európskej štatistiky, ale v roku 2016 sme zistili, že niektoré opatrenia na zlepšenie neboli vykonané v plnej miere. V rámci tohto auditu sme preskúmali, či Komisia poskytuje vysokokvalitnú európsku štatistiku, a dospeli sme k záveru, že jej celková kvalita je pre zainteresované strany dostatočná. Zistili sme však niekoľko nedostatkov, ktoré je ešte potrebné riešiť. Predkladáme niekoľko odporúčaní na zlepšenie kvality európskej štatistiky vrátane lepšieho plnenia potrieb používateľov, uprednostňovania financovania inovačných projektov zo strany EÚ, zlepšenia hodnotenia kvality európskej štatistiky a prehodnotenia súčasnej praxe poskytovania štatistík pred ich zverejnením.

Osobitná správa EDA podľa článku 287 ods. 4 druhého pododseku ZFEÚ.

EURÓPSKY
DVOR
AUDÍTOROV

Úrad pre vydávanie publikácií
Európskej únie

EURÓPSKY DVOR AUDÍTOROV
12, rue Alcide De Gasperi
1615 Luxemburg
LUXEMBURSKO

Tel. +352 4398-1

Otázky: eca.europa.eu/sk/Pages/ContactForm.aspx

Webová stránka: eca.europa.eu

Twitter: @EUAuditors